

«HURUM SOM NÆRINGSVENNLIG KOMMUNE»

Fagrapport fra gjennomført forstudie

Oslo, 15. februar 2016

Innhold

1.	Innledning	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Prosjektet «Næringsvennlig kommune»	3
1.3	Eierskap og organisering	4
1.4	Målsetting	4
2.	Gjennomføring av forstudien.....	5
2.1	Prosjektplan	5
2.2	Metode.....	5
2.3	Dagens organisering og aktivitetsomfang.....	6
2.3.1	Politisk organisering.....	6
2.3.2	Administrativ organisering.....	6
2.3.3	Webside, facebook og twitter.....	8
2.4	Det kommunale plansystem	8
2.5	Spørreundersøkelse	8
2.5.1	Kommunalt ansatte.....	8
2.5.2	Politikere	9
2.5.3	Næringslivet	10
2.6	Intervju generell del.....	11
2.7	Intervju spesifikk del	12
3.	Resultat	13
3.1	Avgrensing.....	13
3.2	Faktagrunnlag	14
3.3	Forbedringspotensialet.....	14
4.	Anbefalinger.....	15
4.1	Innledning	15
4.2	Interne tiltak	15
4.3	Administrative tiltak.....	16
4.4	Politiske tiltak.....	17
5.	Videreføring og organisering av arbeidet	17
5.1	Innledning	17
5.2	Forberedelser til forprosjekt.....	17
5.3	Viktige aktiviteter i forprosjektet.....	18

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

«Næringsvennlig kommune» er et analyse- og rådgivningsprogram utviklet av Innovasjon Norge som hjelper omstillingskommuner med å kartlegge hvor godt kommunens tjenester overfor næringslivet fungerer, hvor godt skodd kommunens ansatte er for å gi næringslivet god service, hva som er de viktigste og mest hensiktsmessige forbedringspunktene, og hvilke tiltak som best kan realisere forbedringene og gjøre kommunene til en bedre samarbeidspartner for det lokale næringslivet.

Hurum kommune har i e-post datert 21. sept. 2015 forespurt om tilbud for gjennomføring av analyse- og rådgivningsprogrammet «Næringsvennlig kommune» som er utviklet av Innovasjon Norge.

Ifo-Institutt for organisasjonsutvikling DA ved partner Roald A Johansen har i brev av 4. nov 2015 blitt tildelt oppdraget.

1.2 Prosjektet «Næringsvennlig kommune»

«Næringsvennlig kommune» skal motivere Hurum kommune til å utvikle en enda mer næringsvennlig organisasjon som kan bidra til å legge til rette de muligheter for næringsutvikling som kommunen har. Praksis viser at vellykket næringsutvikling best vil skje dersom den kommunale administrasjonen ser nytten av og legger til rette for et positivt samarbeid med næringslivet.

Kommunal forvaltning og tjenesteproduksjon er vesentlig for rammevilkårene til det lokale næringslivet. Derfor bør kommunen som en del av omstillingsarbeidet forbedre sin forvaltning og serviceproduksjon overfor næringslivet.

«Næringsvennlig kommune» skal organiseres som et prosjekt etter PLP-metoden. Den er utviklet av Innovasjon Norge, og er brukt i prosjekt innen kommunalt - og regionalt omstillingsarbeid.

PLP består av 3 hovedfaser; Forstudie, Forprosjekt og Hovedprosjekt. Dette prosjektoppdraget omfatter gjennomføring av en forstudie.

Forstudien er en overordnet analyse av hvor godt den enkelte kommunale tjeneste fungerer for næringslivet, i tillegg til identifisering av de viktigste forbedringspunkt i den kommunale service. Det er viktig at en i forstudien kommer fram til klare og forpliktende målsettinger for brukertilfredshet.

Forstudien ble startet i desember 2015 og er avsluttet 10. februar 2016 med en rapport (denne) der forslag om gjennomføring/ endringer blir beskrevet.

I forprosjektfasen skal prosjektet forberede og utarbeide detaljerte beskrivelser om hvordan en kan gjennomføre de vedtatte forbedringstiltak. I tillegg skal forprosjektet hjelpe kommunen med å innføre endringer som ikke behøver videre utredninger. Denne forventes gjennomført mars/juni 2016.

I hovedprosjektfasen skal anbefalingene fra forprosjektet gjennomføres i organisasjonen og bli en del av kommunen sitt driftssystem/organisasjon. Forventes gjennomført høsten 2016.

1.3 Eierskap og organisering

Det er Hurum kommune som er eier av prosjektet «Næringsvennlig kommune». Omstillingsstyret har basert på omstillingsplan bevilget midler til gjennomføring av forstudie og forprosjekt.

Prosjektansvarlig (PA) for forstudien er Egil Ramstad. Dette fordi ny rådmann først kommer på plass 1. januar 2016. Det forutsettes at Egil Ramstad og ny rådmann avklarer prosjektansvarligfunksjonen. For forstudien er Roald A Johansen, ifo, engasjert som prosjektleder. Det er oppnevnt ei styringsgruppe som består av:

Egil Ramstad, prosjektansvarlig
Monica Vee Bratlie, ordfører og leder av omstillingsstyret Hurum2020
Morten Dyrstad, leder Plan, bygg, kommunalteknikk, kultur og idrett
Arne Hjorth, representant for næringslivet, leder av Hurum næringsråd.
Prosjektansvarlig fra januar 2016 er rådmann Lars Joakim Tveit.

I forstudien er det også etablert en prosjektgruppe som i tillegg til prosjektleder består av:

Gunnlaug Marie Brandshaug Bucher
Egil Ramstad
Anne Grete Ivås

1.4 Målsetting

Hovedmål for programmet «Næringsvennlig kommune»:

Tjenesteproduktet sitt hovedmål er å skape en vesentlig og målbar forbedring av næringslivet sin tilfredshet med kommunal service gjennom:

- Forbedre servicenivået på det bedriftsrettede omstillings- og næringsarbeidet
- Profesjonalisere kommunen sine forvaltningsoppgaver overfor næringslivet
- Bidra til bedre samhandling mellom kommunen og næringslivet
- Styrke kommunen sin evne til å arbeide utviklingsrettet, ved å implementere PLP som et felles verktøy for prosjektutvikling

Prosjektet vil omfatte tre typer kommunale oppgaver:

- Alle kommunale forvaltningsoppgaver/tjenester som virksomheter er direkte brukere av. I første rekke omfatter dette alle plan- og tekniske saker, kommunen sitt ordinære næringsarbeid (inkludert omstillingsorganisasjonen sitt arbeid) og salg/utleie av næringsareal.
- Kommunen si samhandling med næringslivet i næringspolitiske spørsmål. Dette dreier seg om politikerne sitt engasjement i næringsspørsmål, hvordan kommunen involverer næringslivet i ulike planprosesser osv. Det er også naturlig å undersøke næringslivet si tilfredshet med omstillingsarbeidet.
- Kommunen sine tjenester til innbyggerne (skole, helse, kultur, barnehager osv.). På disse områdene skal prosjektet bare avdekke næringslivet sin generelle tilfredshet med tjenesten, og om det er åpenbare behov for forbedringer sett fra næringslivet sin side.

Prosjektet vil kunne ta tak i ulike typer forbedringstiltak, fra forhold som bare gjelder en enkel avdeling til mer omfattende endringer/utviklingstiltak for hele kommuneorganisasjonen.

Avgrensning av oppdraget

Prosjektet går ut på å konkretisere hva kommunen kan gjøre for å bli mer næringsvennlig. Prosjektet omfatter ikke hva næringslivet selv må gjøre for å bli bedre.

Resultatmål for forstudien:

Forstudien skal avklare fakta omkring næringsmessig samhandling mellom kommunen og næringslivet. Potensialet skal beskrives og forslag til videreføring utformes som en prosjektplan for forprosjekt/forslag til tiltak for umiddelbar iverksettelse. Prosjektorganisering for videreføring av eventuelt forprosjekt med prosjektleder fra kommunen skal foreslås.

2. Gjennomføring av forstudien

2.1 Prosjektplan

Prosjektplanen er utarbeidet etter PLP og godkjent av prosjektansvarlig og prosjektleder den 30. november 2015. Framdriftsplanen er slik:

Framdriftsplan		Desember						Januar				Februar			
Aktiviteter/Milepæler	Timer/Uker	48	49	50	51	52	53	1	2	3	4	5	6	7	8
0. Avklare mandat og forankring	7	7													
1. Planlegge og følge opp forstudien	11	2	1	1	1	1			1	1	1	1	1		
2. kick off samling	4		4												
3. Web mot næringslivet	18			10	8										
4. Web mot kommuneansatte	18			10	8										
5. Oppsummering web	16				8	8									
6. Intervjuer og oppsummering	30								15	15					
7. Analyse og sammenfatning	8										8				
8. Fagrapport medforslag til videre arbeid	15											7	8		
9. Vurdere PL for forprosjekt	3										1	1	1		
	0														
Timer pr uke	130	9	5	21	25	9	0	0	16	16	10	9	10		
Timer akkumulert		9	14	35	60	69	69	69	85	101	111	120	130		

Milepælene har vært som følger:

Nr	Dato	Tilstand/Hendelse
01	30.11.2015	Oppstart og prosjektplan vedtatt
02	09.12.2015	Spørreundersøkelsen sendes ut
03	16.12.2015	Spørreundersøkelse avsluttet
04	17.12.2015	Presentasjon spørreundersøkelse for styringsgruppen
05	15.01.2016	Intervjurunden ferdig
06	08.02.2016	Presentasjon for styringsgruppen, rådmannens ledergruppe og Omstillingsstyret

2.2 Metode

Forstudien er gjennomført ved en elektronisk spørreundersøkelse etterfulgt av dybdeintervju. Resultatene er vurdert mot eksisterende dokumentasjon og deretter er tiltak – som kan settes i verk uten videre utredninger – og prosjekt – som må utredes videre – beskrevet og foreslått.

Elektronisk spørreundersøkelse

- Ansatte som har eller skulle ha kontakt med næringslivet – sent til 29 personer hvorav 22 har svart

- Alle politikere i kommunestyret og ledere av politiske partier som ikke sitter i kommunestyret – sent til 29 personer hvorav 20 har svart
- Næringslivsledere i Hurum kommune – sent til totalt 191 personer hvorav 65 har svart

Aktuelle adressater er gitt av kommunen og Hurum næringsråd.

Undersøkelsen ble sendt ut 8. desember 2015 og avsluttet 15. desember 2015. Det ble i perioden sendt 3 purringer.

Svarene ble analysert og fremlagt for prosjektgruppe og styringsgruppe og legges ved som vedlegg.

Intervju

Basert på resultat fra web-undersøkelsen ble det utarbeidet en standard intervju manual og tre spesifikke intervju manualer for nærmere avklaring for henholdsvis administrasjon, politikere og næringsliv. Det ble i ukene 1 og 2 i 2016 gjennomført dybdeintervju med 7 ansatte, 4 politikere og 12 næringsledere. Intervjuene er referert og sendt aktørene for godkjenning, ev. retting/tilføyelser.

Resultatene sammen med innhentet dokumentasjon er beskrevet i denne rapport. Intervju manual er vedlagt.

2.3 Dagens organisering og aktivitetsomfang

2.3.1 Politisk organisering

Planutvalget består av 9 medlemmer og 14 varamedlemmer. Utvalget har planlagt 7 møter i 2016. Arbeider i hovedsak med dispensasjonssøknader og arealplaner. Utforming av næringsstrategi gjøres i formannskapet og/eller kommunestyret.

2.3.2 Administrativ organisering

Innledning

Hurum kommune har ingen samordnet «nærings sjef-funksjon». Næringsoppgavene er fordelt på en rekke organisasjoner.

Servicetorget

Servicetorget har en rekke oppgaver. De viktigste er å ta imot forespørsler (telefon, oppmøte, e-post), besvare og/eller viderefordre disse. I snitt er det 30+ telefoner i timen. Det arbeider to personer. I forbindelse med etablering og samlokalisering i det nye rådhuset på Sætre skulle Servicetorget utvikles til også å ivareta en del «første linje saksbehandling». Dette er i liten grad gjennomført. Samtidig er en rekke «odde oppgaver» tillagt avdelingen som bestilling av mat, post inkl frankering, adgangskontroll, utleie kommunale bygg, ordne møterom og kantine, administrative oppgaver ved kommunestyremøter, turistinformasjon, sykkelutleie, utlån av maskiner som prosjektor, bankterminal, osv.

Etat for Plan, bygg, kommunalteknikk, kultur og idrett

Etaten omfatter utenom kultur og idrett avdelinger for Utvikling (kommunalplaner, arealplanlegging), Plan (saksbehandling), Byggesak, Delingsak og Geodata. I tillegg til etatsleder arbeider 10 personer med utvikling, plan, bygg, delingssak og geodata. Totalt ble det i 2015 mottatt 514 søknader og 497

ble behandlet, herav 473 ved delegasjon og 24 i Planutvalget. Avdelingen har gode behandlings- og registreringsystemer og følger opp sakene ut fra kategoriene «sakstid 3 uker», «sakstid 12 uker», «sakstid med disp. fra plankrav» og «sakstid andre saker». Med unntak av delesaker (88 saker) holder de fleste saker seg innenfor tidsfrist. Når det gjelder saker hvor tidsfrist ikke er satt har avklaringsaker (59 stk) en gjennomsnittlig behandlingstid på 222 dager. Det er estimert at mangelbrev sendes i ca halvparten av sakene.

Etaten har anskaffet seg et rapporteringssystem som gjør det mulig å se type saker og saksbehandlingstid for disse. Rapportene gjennomgås i fellesmøte for å se på utviklingen. I løpet av 2015 er det lagt stor vekt på produksjonskapasitet i avdelingen. Dette har medført at avdelingen er skjermet for kontakt med søkere, noe som igjen har medført større press på etatsleder og Servicetorget samtidig som frustrasjonsnivået hos søkere som ikke får tilbakemelding har økt.

Kommunale selskap

Hurum Eiendomsselskap KF ble etablert 01.01.2011. Formålet til Hurum Eiendomsselskap KF er å samle alle Hurum kommunes eiendommer i et kommunalt foretak. Videre skal foretakets formål være redskap for gjennomføring av Hurum kommunes bolig- og eiendomspolitikk og å sikre at kommunen har hensiktsmessige bygg for sin virksomhet og tjenesteyting. Selskapet har ansvaret for effektiv drift, vedlikehold, forvaltning og utvikling denne eiendomsmassen og ivareta eierrollen fullt og helt.

Hurum Tomteselskap AS: Foretaket ble startet i 1965 og registrert i Brønnøysund-registrene i 1989 som et aksjeselskap med en as-kapital på 100.000,-. I 2014 var det ikke registrert driftsinntekter. Hurum Tomteselskap AS driver i bransjene "Eiendom - Utleie", "Eiendomsforvaltning", "Eiendomshandel og eiendomsutvikling" og "Tomte - og utbyggingsselskaper". Foretaket har ingen registrerte ansatte.

Hurum Havner KF drifter småbåt- og gjestehavnene i Filtvet, Sætre og Holmsbu. I tillegg jobber de med oppgaver relatert til turistvirksomhet i Hurum kommune. Hurum havner har en god dialog og et bredt samarbeid med fastboende, båtforeninger, nærings-, kultur- og reiselivsinteresser, samt kommunes øvrige administrasjon. Det betyr kort og godt velkommen til havnene i Hurum! Våre tre havner i Hurum har til sammen omtrent 350 faste plasser og 100 gjesteplasser som administreres fra havnekontoret i Holmsbu sentrum, som også fungerer som turistkontor i sommersesongen.

Hurum Energiverk AS eier og driver det elektriske fordelingsnettene i Hurum for transport av elektrisk kraft. Selskapet er mer enn 90 år gammelt. Hurum Energiverk eier 100% av krafthandelselskapet Hurum Kraft AS

VIVA (Vestviken interkommunale vei, vann og avløpsselskap IKS). Lier, Røyken og Hurum kommuner har etablert et nytt interkommunalt selskap som skal ivareta vei-, vann- og avløpstjenestene på vegne av de tre kommunene.

RfD (Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS) har ansvaret for Hurums renovasjon. Selskapet har omtrent 80 000 husstander og 5000 hytter i ni eierkommuner: Drammen, Hurum, Lier, Modum, Nedre Eiker, Røyken, Sande, Svelvik og Øvre Eiker.

Tilsynskontoret for små avløpsanlegg: De 9 kommunene Modum, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Drammen, Lier, Røyken, Hurum, Sande og Svelvik samarbeider om tilsyn og oppfølging av små avløpsanlegg. Lier kommune er vertskommune for tilsynskontoret.

Landbrukskontor: Hurum, Drammen, Røyken og Lier har felles Landbrukskontor. Kontoret har ansvar for forvaltningsoppgaver knyttet til jord- og skogbruk. Kontoret ligger i Lier.

Hurum Næringsråd (HNR)

Egen web-side www.hurum.com som viser tjenester, medlemmer og aktiviteter. HNR har egen generell avtale med kommunen om å utføre første-linje næringsoppgaver. I 2015 hadde HNR 40 etablerersaker. HNR deltar i styret i Hurum2020 og ellers etter behov i samarbeidsprosjekter med kommunen.

Hurum2020 (Omstillingsprogrammet for Hurum kommune)

Egen web-side www.hurum2020.no. Det er en god struktur, men mangler oppdatert informasjon og er derfor lite brukt.

2.3.3 Webside, facebook og twitter

Hurum kommune har en god web-side som gir adgang til karttjenester, plan og byggesak. Når det gjelder generell henvisning til «Næring» er den ikke bra. Her er ingen oversikter over næringsareal mv., men bare henvisning til web-siden til Hurum2020 som er meget mangelfull. Det er ingen henvisning til web-siden til Hurum Næringsråd, herunder heller ikke om etableringshjelp.

2.4 Det kommunale plansystem

- Kommuneplanen samfunnsdel var ferdig i 2015 etter flere år.
- Arealplan er revidert og godkjent i 2015.
- Kystsoneplan og plan for strandsonen er ajour.
- Strategisk næringsplan og reiselivsplan er utdatert.
- Omstillingsplan Hurum2020 gjelder for perioden 2015-2020.

2.5 Spørreundersøkelse

2.5.1 Kommunalt ansatte

Det var plukket ut totalt 29 ansatte som har/burde ha kommunikasjon med næringslivet. Det var stilt spørsmål som omfattet:

- Organisering av nærings saker
- Saksbehandling nærings saker
- Næringspolitikken i kommunen
- Næringslivets oppfatning av kommunens arbeid med nærings saker
- Hva er de tre største hindringer
- Viktigste tiltak

En oppsummering av svarene er som følger:

- 22 av 29 svarte – det utgjør 76%
- Forskjellig oppfatning av hvem som gjør hva av næringsoppgaver i kommuneadministrasjon
- Mangler felles forståelse av roller og ansvar mellom Hurum Næringsråd og Hurum2020

- Uklar oppfatning av hvilke saksbehandlingsrutiner som skal følges
- Uklar oppfatning av hvordan politikerne skal påvirke saksbehandlingen

Det er flere hindringer som må forseres:

- Manglende kjennskap til dagens næringsstrategier
- Uklar prioritering
- Mangler arena for gjensidig dialog og utvikling av samarbeid
- Mangler «næringssjefen»
- Kapasitetsmangel i Plan og bygg
- Næringslivet kjenner ikke til rutiner som må følges ihht lov og forskrifter. Dette gjelder spesielt Plan og bygningsloven samt EU-innkjøpsordning
- Næringslivet kommer alt for sent med sine konkrete forslag
- Kommunikasjonen mellom de forskjellige nivåer i administrasjonen må bedres

Hva kan kommunen gjøre? De ansatte foreslår:

- Bedre dialog og åpenhet overfor egne ansatte – forklare og drøfte næringsstrategier, roller og ansvar
- Etablere en fastere samarbeidsarena/møteplass mellom næringsaktørene
- Etablere en fastere samarbeidsarena/møteplass mellom politikere, administrasjon og næringsliv (gjørne gjennom Hurum Næringsråd)
- Bedre egen web-side med mer «forståelig» informasjon spesielt tilrettelagt mot eksisterende næringsliv – gjørne med «oppskrifter» for kontakt og søknader, nyheter, mv.
- Endre eksisterende «forvaltningskultur» til mer «utviklingskultur» - starte med at JA, det må vi se på, hvilke muligheter finnes.
- Bedre omfanget av tjenester Servicetorget kan utføre

2.5.2 Politikere

Samtlige politikere i kommunestyret (29 stk) er spurt. 20 politikere har svart, det utgjør 69%.

Det var stilt spørsmål som omfattet:

- Planverket
- Forholdet politiker – administrasjon
- Hurum kommune sin organisering av næringsoppgaver
- Saksbehandling andre nærings saker
- Næringspolitikken i kommunen
- Næringslivets oppfatning av kommunen
- Største hindringer
- Viktigste tiltak

En oppsummering er som følger:

- 20 av 29 svarte – det utgjør 69%
- Planverket må oppdateres
- Ønsker bedre informasjon om næringsutvikling
- Roller/ansvar i de forskjellige organisasjoner må presiseres bedre
- Uklar forståelse av næringsrutiner og kommunal næringspolitikk
- Forsinkelser i gjennomføring og for liten involvering av næringslivet

Det er flere hindringer som må forseres:

- Mangler kunnskap om roller og oppgavefordeling
- For dårlig infrastruktur for næringsutvikling
- Utydelige forventninger til næringslivet
- Manglende kunnskap om aktuelle planer og strategier for næringsutvikling
- For dårlig kapasitet Plan og bygg

Hva kan kommunen gjøre for å bli mer næringsvennlig:

- Felles møtearena for samordning
- Avklare roller og organisering av næringssaker
- Ajour planverk – SNP og reiselivsplan
- Opplæring av ansatte og politikere
- Forbedre web-siden
- Kommunikasjonsplan

2.5.3 Næringslivet

Dette var den mest omfattende undersøkelsen og omfattet ledere av lokale aksjeselskap, selskap med delt ansvar og større selskap (nasjonal/internasjonal) som har avdeling i Hurum. Det ble i alt stilt 19 spørsmål som omfattet:

- Type og størrelse på virksomheten
- Forventet utvikling av virksomheten (antall ansatte)
- Utsagn om samarbeid med viktige næringsaktører
- Viktighet og fornøydhhet med kommunale tjenestetilbud
- Avhengighet og grad av tilfredshet med viktige infrastrukturtiltak
- Behov for næringsareal og tilstrekkelig næringsareal
- Opplevelse av saksbehandling bygge/oppmåling
- Tilgjengelighet av informasjon om næringsareal og næringslokaler
- Regulerings saker og dispensasjon fra reguleringsplan
- Opplevelse av Servicetorget
- Bruk av kommunen og Hurum2020 sine nettsider
- Kontakt med Hurum Næringsråd om økonomisk støtte og/eller råd om etablering/utvikling av egen virksomhet
- Konesjon overtakelse av landbrukseiendom
- Ønsket informasjonskanal fra kommunen til virksomheten
- Forslag til tiltak
- Beskrivelse av konkrete kommunale leveranser/forhold/reaksjoner som virksomheten har vært misfornøyd med

En oppsummering er som følger:

- 67 av 191 har svart, det utgjør 35%
- 40% av virksomhetene vil trenge flere ansatte de neste 2 – 3 årene
- Næringsrådet arbeider rimelig godt med n-livet
- Hurum2020 lite kjent i næringslivet
- Kommunen involverer ikke næringslivet i næringsutviklingen – politikerne lite flinke
- Langsiktig og forutsigbar arealplanlegging er viktig
- Veistandard og bredbånd viktigst for n-livet – her må det gjøres klare forbedringer
- 46% mener Hurum har for lite og for dårlige næringsareal i dag
- Bygge-/regulerings sak har for lang saksbehandlingstid

- Web-siden til kommunen og Hurum2020 har stort forbedringspotensiale

Forslag til å gjøre kommunen mer næringsvennlig (27 av 67 har gitt sine forslag):

- Kommuneadministrasjonen må bli mer proaktiv i form av mer imøtekommende og oppsøkende overfor næringslivet
- Skape større forutsigbarhet og langsiktighet i næringsutviklingen
- Sette seg mer inn i næringslivets behov – være servicevennlig, starte svarene med ja, dette må vi få til, og ikke nei – det går ikke.
- Øke antall stillinger i plan og bygg.
- Kurse ansatte og politikere i næringsarbeid
- Veistandarden må bedres
- Mer tilrettelagt næringsareal og flere boligprosjekter – bedre oversikter og fremdrift
- Utnytte strandsonen bedre
- Møte investorer/eksterne næringsaktører proaktivt
- Styrke næringsrådet, mer aktiv markedsføring
- Kommunen delta på alle næringslivsmøter
- Flere digitale og fysiske møteplasser
- Bedre kollektivtilbud
- Veistandard, bedre utløsning over Oslofjorden
- Bedre post og saksbehandlingsrutiner,
- Kjenne systemet så godt at det går an å arbeide effektivt innenfor lover og regler

2.6 Intervju generell del

Basert på resultat fra spørreundersøkelsen og etterfølgende drøftinger i prosjekt- og styringsgruppe ble det utarbeidet tre intervjumaler, en for hver gruppe. Første del av intervjumalene var felles, mens siste del var spesifikk for den enkelte gruppe.

Intervjuobjektene i gruppene politikere og ansatte ble valgt ut av styringsgruppen, mens Hurum Næringsråd bidro med et utvalg næringsaktører som grunnlag for valg av intervjuobjekter.

Fellesspørsmålene omfattet flere sentrale områder;

- hva oppfatter du ligger i begrepet «næringsvennlig kommune», hva er den største hindring i dag mht en enda mer «næringsvennlig kommune» og hva mener du må til for å kunne bedre situasjonen.
- Hva legger du i «Nærings sak»
- Hva er «Vertskapsrollen»
- Oppfatning av de forskjellige organisasjoner som skal ivareta næringsarbeidet

Oppfatningen av hva som ligger i begrepet «næringsvennlig kommune» hadde en gjennomgående felles forståelse. Ord som vennlig, serviceinnstilt, samspill, dialog, raske svar og hjelpsomhet ble benyttet sammen med nødvendig ferdig næringsareal. Kommunen må ha god forståelse av næringslivets behov og aktivt legge til rette for næringsvirksomhet og bidra til god infrastruktur.

Når det gjaldt den største hindring i dag var svarene mer nyanserte:

- Systemet krever at man forholder seg til regler og forordninger, men disse tolkes innskrenkende

- Næringsutviklingen er organisert både i og utenfor kommunen, dårlig/manglende dialog mellom de enkelte aktører – det er ingen koordinering, «nærings sjef-funksjonen» mangler
- Kulturen kjennetegnes av problemfokus, ikke muligheter
- Manglende kundeforståelse, fokus på forvaltning

Hva må til for å bedre situasjonen? Her er noen av forslagene:

- Utnytte og videreføre eksisterende møtefora med Hurum Næringsråd – sikre at både ansatte og politikere møter på aktuelle temakvelder
- Bli mer «salgs- og serviceorientert»
- Fokus på handlingsrom i Plan og bygningsloven
- Arbeide fram klare roller og ansvarsbeskrivelser for de enkelte aktører og sikre aksept og forståelse for disse. Bli mer tydelig på hvem har ansvaret for hva og kommunisere dette.
- Samordne og konkretisere rolle- og ansvarsdelingen mellom aktørene
- Mer bevisst næringspolitisk arbeid hos politikere – fokus på næringsstrategier, handlingsplaner og oppfølging av disse

I henhold til Forvaltningsloven skal sakene behandles i den rekkefølge de registreres. Plan- og bygningsloven gir anledning til en prioritering. Planutvalget har i en protokoll sagt at prioriteringen skal være slik:

- Næringsaker
- Offentlige formål
- Boligsaker
- Hytte/friluftaker
- Andre saker
- Dispensasjoner

Det er her viktig å ha en felles definisjon på hva som ligger i «næringsaker». En spesifikk definisjon er imidlertid ikke kjent blant aktørene. I Plan og bygningsloven § 12-5 vises til bestemte areal som avsettes som næringsbebyggelse, herunder industri, håndverks- og lagervirksomhet, kontor, hotell og bevertning. På den annen side er ikke dette omtalt som «næringsaker». Ved å bruke en prioritering må det også være konkretisert hva dette innebærer.

«Vertskapsrollen» innebærer en mer felles oppfatning ved at den medfører at alle skal være en god ambassadør for Hurum og bidra til etablering i Hurum. I dette ligger imidlertid et krav om at det er kjent hvordan en skal følge opp forespørsler og sikre en god dialog. Dette er en del av «nærings sjef-funksjonen» som ikke er definert i Hurum.

Næringsoppgavene i Hurum er spredt i mange organisatoriske ledd, det vises til kap 2.3. En nærmere samordning mangler.

2.7 Intervju spesifikk del

Intervjuene i spesifikk del baserte seg mer på utdyping av de problemstillinger som kom fram i spørreundersøkelsen. Resultatene fra denne er innbakt i kapittel 3.2 Drøfting. En oppsummering her er:

Ansatte:

- Vi må få bedre opplæring og kjennskap til kommunens næringsstrategier
- Bedre avklaring av roller og ansvar for næringsarbeid
- Bedre avklaring av hva som ligger i «næringsaker»

- Etablering av et eget «planforum» bestående av HNR, Hurum2020, Plan og bygg, rådmann og kommunikasjonssjef.
- Servicetorget må kunne utvikles videre – forutsetter endringer i lokale, opplæring og teknisk utstyr
- Utvikle web-sidene videre

Politikere:

- Mer fokus på næringspolitikk – gi større forutsigbarhet med planer, roller og ansvar.
- Få bedre infrastruktur på næring:
  - o Veiløsninger
  - o Opparbeidet næringsareal
  - o Bredbånd
  - o Vann og avløp
- En administrativ organisasjon som har klare roller og ansvar
- Etablere viktig møtearena med HNR, Hurum2020, plansjef, rådmann og ordfører
- Få fakta om aktivitetsnivå ut, kvele «vandrehistorier»

Næringsliv:

Her var vi meget opptatt av å kunne få konkrete saker som viser hva som egentlig har skjedd. Det er referert til saker som gjelder

- Hurum kommune har ikke en kjent næringsstrategi
- Hurum kommune er ikke markedsorientert og mangler næringskoordinatorrollen
- I noen tilfelle alt for sen behandling/vedtak
- Manglende vertskapsoppgaver som i to konkrete tilfelle har resultert i etablering i nabokommuner
- Manglende etablererhjelp
- Noen får ikke svar på henvendelser, andre går direkte på og opplever god behandling
- Mangelbrev kommer sent, medfører nye frister
- Vann og avløp må gå via kommunen, i andre kommuner direkte til VIVA
- Sætre-satsing meget viktig – gata på Tofte klart forsinket, manglende informasjon
- Engene-satsingen – her klarer ikke kommunen «å skjære gjennom» og si klart fra hva den satser på – skaper usikkerhet og lite forutsigbarhet (økt risiko)
- Mangel på ferdig næringsareal
- Arbeide for bedre vegløsninger både innen kommunen og eksternt

3. Resultat

3.1 Avgrensning

Rapporten konsentrerer seg om forbedringspotensialet, og er ikke en beskrivelse av alt som går godt i kommunen. Det er derfor ikke en balansert rapport over den kommunale virksomhet, men en oppstilling av hvor kommunen har et forbedringspotensiale for å bli en enda mer næringsvennlig kommune.

3.2 Faktagrunnlag

Forstudien har dokumentert at Hurum kommune har en fragmentert organisering av næringsoppgavene.

Det er innen Plan og bygg utarbeidet mange gode rutiner for saksbehandling og oppfølging av saksbehandlingen. Den dokumenterte organisering av Plan og bygg var ikke helt ajour da en holder på med mindre endringer. Det statistiske materiale over saker er imidlertid korrekt med ett klart unntak: antall mangelbrev synes ikke registrert korrekt. Plan og bygg har egen arkivartjeneste da ca 1/3 av alle saker i ePhorte gjelder Plan og bygg. Det anslås at 10 – 20 % er næring, og at disse lett kan ta ca 50% av ressursinnsatsen.

Servicetorget har to fast ansatte. I henhold til utviklingsplan skulle de også etter hvert ta på seg saksbehandleroppgaver. Det har det ikke vært mulig å få til. Imidlertid arbeider de med utviklingsplaner for å lette sentralbordbetjeningen, herunder få ned andel av interntelefoner. Skal de imidlertid ta på seg saksbehandleroppgaver må det gjøres bygningstekniske endringer samt tilføre/overføre saksbehandlerkapasitet.

Når det gjelder oppgaver som hører til Hurum Næringsråd er disse basert på en avtale med kommunen. I avtalen datert 4. januar 2010 fremgår følgende formål: «Partene inngår et samarbeid om å legge til rette for en videreutvikling av eksisterende næringsliv i Hurum, samt stimulere til nyetablering av næringsvirksomhet. Dette skal gjøres gjennom et tett og nært samarbeid mellom kommunens administrasjon og politikere og det lokale næringslivet, representert ved HN». En generell opplisting av arbeidsoppgaver fremgår av vedlegg til avtalen. Disse skal så spesifiseres av rådmann og daglig leder i HNR i halvårsplaner. Dette er ikke gjort. En oversikt over oppgaver som HNR gjør er:

- Veiledningstjenester for nyetableringer – også i samarbeid med Innovasjon Norge
- Markedsføring av Hurum gjennom Næringsnytt, Hurumlandet og samarbeid med Røyken næringsråd, spesielt mht felles busstilbud og riksvei 23.
- Kurs og samlinger for medlemmene
- Frokostmøter
- Handelsstand Tofte og Sætre
- Prosjektdeltakelse
- Samferdsel og infrastruktur
- Reiselivsutvikling og nettverk VisitHurum

Hurum2020 er forbausende lite kjent både i næringslivet og blant ansatte. Dette må det gjøres noe med.

3.3 Forbedringspotensialet

I spørreundersøkelsen kom det fram at 61% av de som hadde svart var fornøyd med kommunens tjenester. Samtidig kommer det fram at det er flere saker og saksområder som ikke er tilfredsstillende i dag. Det er konkretisert saker som ikke kan trekkes fram i rapporten da respondentene er redd for reaksjoner. Dette dreier seg om

- Manglende svar på søknader til tross for flere purringer
- Ikke gjennomførte reguleringer – stadige utsettelse

- Utilgjengelige på telefon, er stadig i møter
- Tar ikke kontakt etter beskjed på telefonsvarer eller sentralbord
- Svarer ikke på e-poster
- Mangelbrev brukes av og til for å utsette frister
- Sier de skal ordne opp, men gjør det ikke

Det understrekes igjen at dette ikke er flertallet, men allikevel er det 39% som ikke er fornøyd i dag. Det fremgår både fra ansatte og næringsliv at det er et klart potensiale.

4. anbefalinger

4.1 Innledning

Forstudien dokumenterer at det er mye som går bra og ikke treng endringer. På den annen side er det en rekke forhold som kan forbedres. I denne anbefalingen er disse delt inn i tiltak, dvs mindre endringer som kan iverksettes uten ytterligere prosjektering, og prosjekt, dvs større utviklingsoppdrag som krever ytterligere planlegging før beslutning om gjennomføring kan tas.

4.2 Interne tiltak

Under «interne tiltak» er listet opp enkle tiltak som kan iverksettes av den enkelte linjeleder og etter avtale med rådmannen.

Servicetorget

Servicetorget har allerede satt i gang videre utvikling basert på opprinnelig plan i 2013 og erfaringer fra driften. Disse går ut på å ta i bruk flere program i telefonsentralen samt vurdere krav til lokalteter og kompetanse for å kunne utføre første linje saksbehandling. Det anbefales at tiltakene koordineres med Plan og Bygg med sikte på at det oppnås større samhandling. Dette gjelder:

- Å kunne svare på enkle spørsmål, veilede i bruk av web-siden og kunne skrive ut enkle skjema
- Å kunne videreformidle henvendelser til Plan og Bygg med nødvendig informasjon slik at Plan og Bygg vet hva som må forberedes før oppfølging av henvendelsen skjer
- Å kunne definere enkle saker som kan behandles av Servicetorget, f eks kart, gravemeldinger, osv.

Plan og Bygg

Plan og Bygg utgjør en meget sentral del av kommunens tjenester til næringslivet. Samtidig står de for nærmere 1/3 av alle saker i ePhorte. De har internt gode rutiner og systemer, men sliter med å holde nødvendig produksjonskapasitet og overholde frister. Det er flere tiltak som enkelt kan iverksettes for å skape en bedre forståelse og samhandling med næringslivet:

- De må bli bedre til å svare på telefon og e-post og komme i dialog med søkerne. Dette krever endringer i dagens rutiner og samarbeid med Servicetorget (se over).
- Enda større bruk av forhåndsmøter og bruk av serviceerklæringer bør vurderes for å sikre at saken er tilstrekkelig opplyst og at saksgangen er forstått. Antall mangelbrev kan dermed reduseres og opprinnelige frister overholdes.

- Plan og Bygg har et utmerket statistikkssystem som bør benyttes eksternt overfor næringslivet for å vise aktivitetsomfang og fremdrift. Det bør utvides med å anvende standard avvik for å gjøre det enda mer presist.

Hurum2020

Omstillingsorganisasjonen er for dårlig kjent i det lokale næringsliv og den kommunale administrasjon. Det foreligger en omstillingsplan 2015-2020 og årlige handlingsplaner. Det er viktig å arbeide aktivt for å informere bedre om mål, tiltak og ressursinnsats. Dette medfører at Hurum2020 må:

- Ajourføre eget web-opplegg
- Benytte egen kommunikasjonsplan

Rådmann

I dagens avtale med Hurum Næringsråd står det at rådmannen og HNR hvert halvår skal lage en liste over samarbeidsoppgaver slik at disse kan gjennomføres på en god måte. Dette er ikke gjort, men bør gjøres.

4.3 Administrative tiltak

Administrative tiltak krever større samhandling mellom flere avdelinger og kan være så komplisert at det bør vurderes om en først skal gjennomføre forprosjekt, dvs planlegging, før eventuell gjennomføring. Rådmannen vil være sentral.

Organisering av næringsoppgavene

Det er usikkerhet omkring roller og ansvar omkring næringsoppgavene. I dette delkapittel omhandles de administrative muligheter. Viktige tiltak her er:

- Definere «næringsseksjon» samt fastsette hvor den bør ligge. Gjøres i samarbeid med politiske tiltak.
- Samordne aktørene slik at det blir en felles oppfatning av roller, ansvar og rutiner for utføring av næringsfunksjonene. Gjøres i samarbeid med politiske tiltak.
- Vurdere etablering av eget forum for næringsutvikling med roller og oppgaver bestående av rådmann, etatssjef Plan og bygg, daglig leder Hurum2020 og daglig leder Hurum Næringsråd.

Omdømmebygging

Viktige områder her er:

- Definisjon av «vertskapsfunksjonen» og hvordan den skal utføres. Dette krever både organisasjonsmessige tiltak og beskrivelse av sentrale rutiner. Må også samordnes med politiske vedtak.
- Gjennomgang og utvikling av web-sidene til Hurum kommune, Hurum2020 og Hurum Næringsråd for å sikre at aktuell informasjon som er viktig for omdømmet blir tilgjengelig og markedsført på en effektiv måte. I dette ligger også videreføring av de selvbetjeningsfunksjoner som er mulig.

- Arbeide med en kulturendring fra «forvaltningsorientert» til «løsningsorientert». I dette ligger at fokus skal være på «løsning» og ikke «problem».

4.4 Politiske tiltak

Det synes å være enighet om at Hurum skal være «en næringsvennlig kommune». En næringsvennlig kommune kjennetegnes ved at det er gode ferdige næringsareal, god infrastruktur og det utøves et positivt vertskap for eksisterende og nytt næringsliv. Det er kjente, langsiktige og forutsigbare næringsstrategier. Det anbefales at ordfører vurderer følgende tiltak:

- Kommunestyret bør vurdere og konkretisere hvordan de politiske roller og oppgaver skal organiseres og utføres (kommunestyret – ordfører – formannskap – planutvalg)
- Vertskapsrollen og utøvelse av næringsstjefunksjonene defineres og samordnes med «administrative tiltak»
- Strategisk næringsplan bør snarest utarbeides. I denne ligger også behov for ferdig opparbeidet næringsareal og infrastruktur til/på næringsarealet
- Avklare riksvei 23 sin betydning for næringsutviklingen i Hurum og hva dette medfører. Må inn i Strategisk næringsplan.

5. Videreføring og organisering av arbeidet

5.1 Innledning

Hovedkonklusjonen er at Hurum kommune i hovedsak er næringsvennlig, men har samtidig et forbedringspotensiale. Dette forbedringspotensialet krever bevisst prioritering for å bli realisert.

Rapporten fra denne forstudie «Hurum som næringsvennlig kommune» må drøftes og bearbeides videre av rådmannen og hans ledergruppe før en iverksetter tiltak.

Det vil dermed være en felles oppfatning av forbedringspotensialet. I tillegg vil beslutningstakerne ha et godt beslutningsgrunnlag for videre utvikling. Det er naturlig at rådmannen sammen med sin ledergruppe drøfter mandat og mål med alle prosjekteierne før forslag til mandat og organisering for gjennomføring av et forprosjekt vedtas.

5.2 Forberedelser til forprosjekt

Basert på resultatet fra forstudien må rådmannen og hans stab lage ei prioritert liste over de forbedringspunkt som ble avdekket og akseptert gjennom dokumentasjon og presentasjon overfor prosjekteierne. Forbedringspunktene omfatter både tiltak og prosjekt som kan beskrives slik:

- Tiltak er oppgaver som ikke krever ytterligere prosjektorganisering, men mer «kontinuerlig forbedring» i linjen/driftsorganisasjonen. Her er det viktig at ansvaret blir lagt til linjeansvarlig og at det følges opp i linjen.
- Prosjekt er mer kompliserte/omfattende oppgaver som krever samordning, koordinering og kompetanse for å gjennomføre.

Det er viktig at kommuneadministrasjonen er engasjert i forarbeidet her og at de aksepterer behovet for forbedringer og hva dette kan medføre overfor næringslivet spesielt og kommunen generelt.

Arbeidet med å skape en slik reell aksept av roller og ansvar er derfor særdeles viktig som grunnlag før forprosjektet starter.

En vellykket gjennomføring krever at ressurspersoner i kommuneadministrasjonen også deltar i prosjektet. Behovene til næringslivet er avklart gjennom forstudien slik at forprosjektet i hovedsak vil være et kommunalt prosjekt. Dette medfører at så vel næringsliv som omstillingsorganisasjon vil få en mer tilbaketrukket rolle i forprosjektet. Det er naturlig at rådmann også i forprosjektet er prosjektansvarlig og oppdragsgiver. I tilbudet fremgår det at ifo vil være diskusjonspartner for rådmannen for å sikre et godt mandat og en effektiv og god prosjektorganisering

Det er naturlig å tenke at forberedelsene gjennomføres i tiden mars-april 2016 og at forprosjektet starter i april/mai 2016.

Som det fremgår av tilbudet fra ifo vil Roald A Johansen være tilgjengelig som rådgiver/samtalepartner i planlegging av tiltak og prosjekt.

5.3 Viktige aktiviteter i forprosjektet

Standard aktiviteter i forprosjektet er skissert i tilbudet fra ifo om «næringsvennlig kommune». En nærmere spesifisering av hva som skal gjøres må avklares før forprosjektet starter.

Spørreundersøkelse Næringsvennlig kommune

Hurum

8. – 15. desember 2015

ANSATTE

Omfang

Gjennomført i tiden 8. – 15. desember 2015 med
invitasjon 8. des og 3 påminnelser (10., 11. og 14. des)

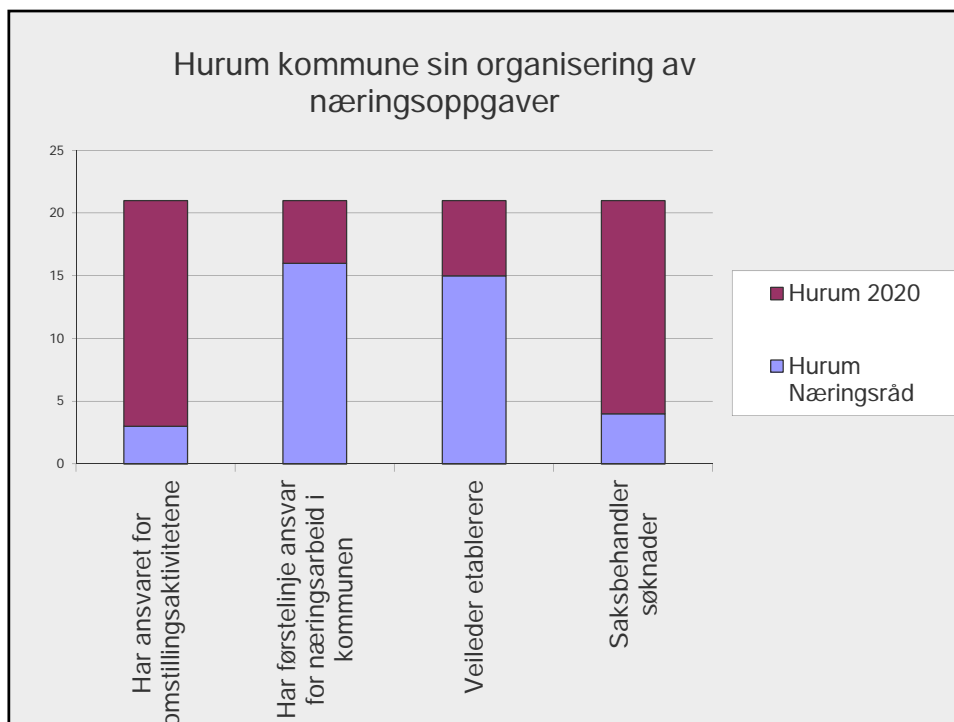
- Administrasjon: 29 personer
– Svart 22 personer = 76%

Administrasjonen mener

- Forskjellig oppfatning av hvem som gjør hva av næringsoppgaver i kommuneadministrasjon
- Mangler felles forståelse av roller og ansvar mellom kommunen, Hurum Næringsråd og Hurum2020
- Uklar oppfatning av hvilke saksbehandlingsrutiner som skal følges
- Uklar oppfatning av hvordan politikerne skal påvirke saksbehandlingen

Administrasjonens forslag til tiltak

- Klarere målsetning og forpliktende handlingsplan for næringsvekst
- Mer kapasitet
- Klarere roller, ansvar og oppfølging av næringsoppgaver med rapportering
- Etablere felles arena for kommunikasjon og avklaringer
- Kommunikasjonsplan

Hvem utfører næringssjefsoppgavene i kommunen?

Ann-Kristin Hagby Røisland

Ordfører?

Jan Erik Lindøen (samarbeid med Røyken), er usikker på hvem som har ansvaret etter avsluttet samarbeid

Hurum Næringsråd v Arne Hjorth, som blir økonomisk støttet av kommunen.

Uklart

?

ansvaret er ikke definert til en EN person

Rådmannen følger opp næringsrådet, som utføre næringsoppgaver.

Arne Hjort

Arne Hjort

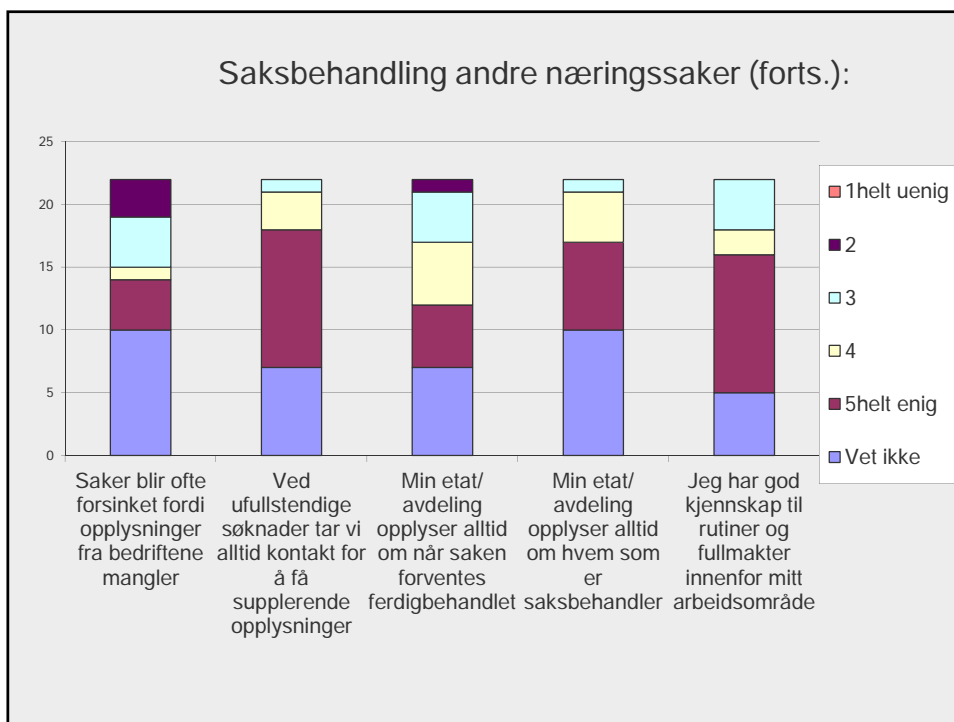
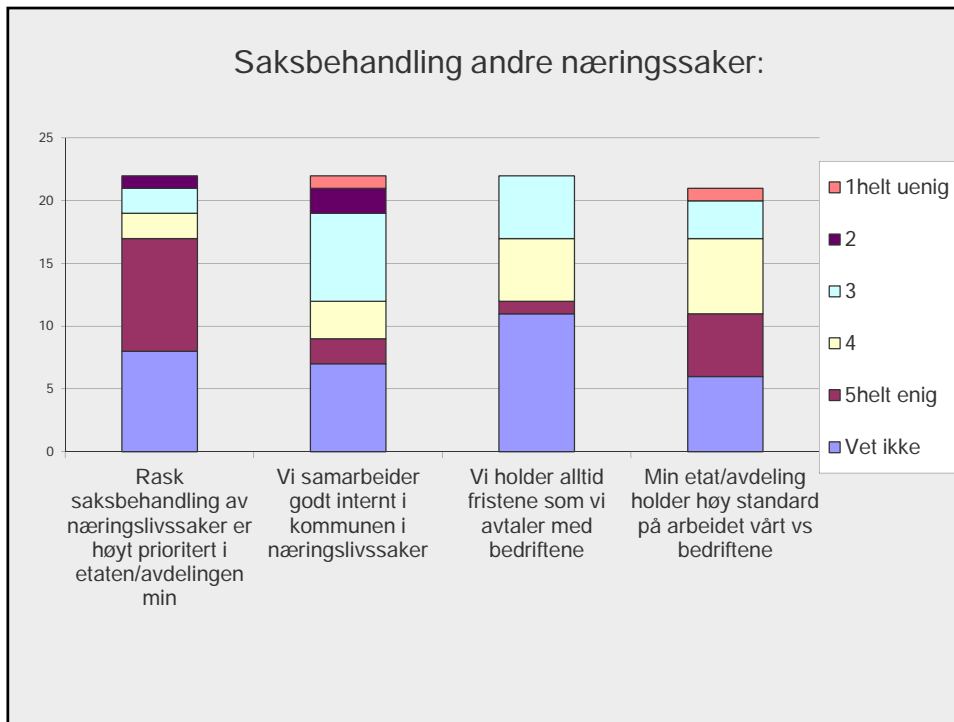
??? Arne Hjort for Hurum Næringsråd, ingen egen i Kommunen

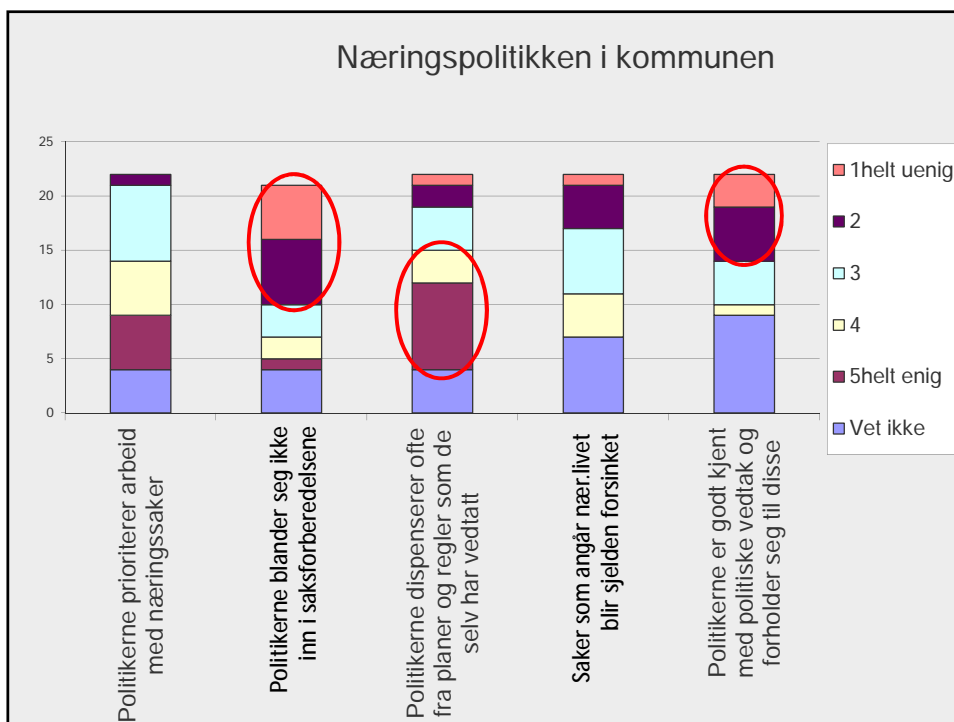
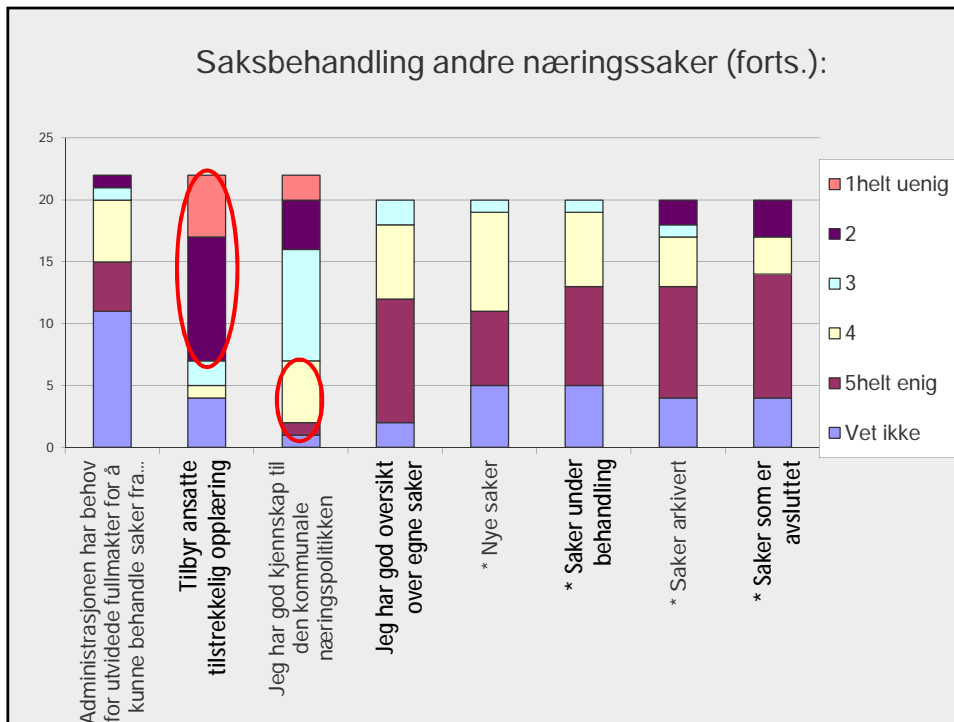
Arne Hjort

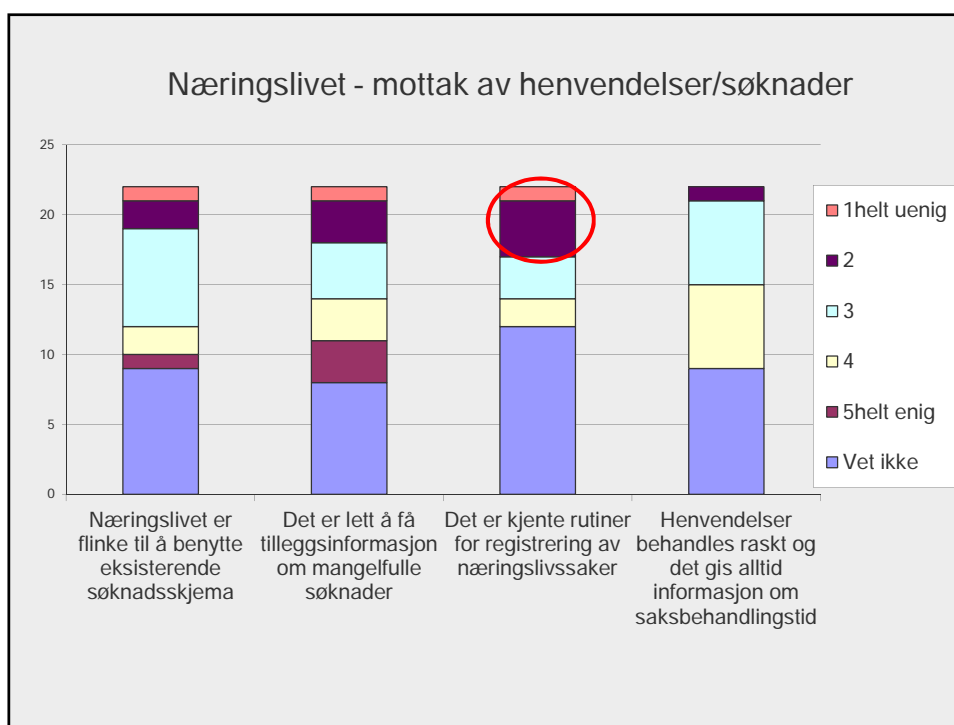
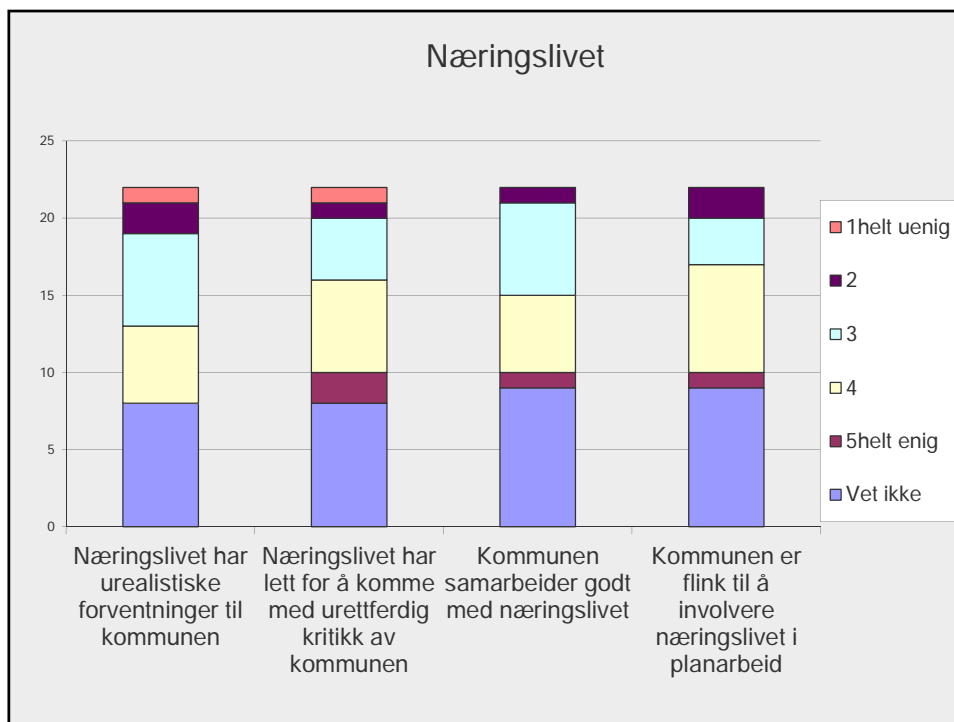
Egil Ramstad

Egil Ramstad

Arne Hjort

1. Hinder for bedre samarbeid med næringslivet

Vår avdeling er ikke involvert i disse prosessene og får ingen/lite informasjon fra de som er involvert

Saksbehandler får ofte ikke nok informasjon fra ledelsen om møter og annen kommunikasjon/avtaler uten saksbehandler til stede. man mangler dermed nok opplysninger til god saksbehandling, og avgjørelser synes noen ganger tatt på forhånd av ledelse/politikere. Kan ende med feil saksbehandling eller unødige klagerunder.

Mangledende målsetting og handlingsplaner for vekst

Kapasitetsmangel

Ansvarsfordeling og dialog/informasjon internt i kommunen
Hurum kommune har ingen dedikert stilling/funksjon/person knyttet opp til næringsarbeidet

vet ikke

lovmessige krav til forvaltningen

Private liten kjennskap til offentlig forvaltning (regelverk som må følges)

Saksbehandlingstid i plan- og byggesaker

Mangel på samarbeidsarenaer og dialog

2. Hinder for bedre samarbeid med næringslivet

Oppfølging av kunder (generell behandlingstid)

Egen kommunalsjef for næringsliv

Kapasitetmangel igjen...

Mangel på gode arenaer for gjensidig dialog og utvikling av samarbeid

Midler til støtte for næringsrådet bør brukes på egen stilling i kommunen

vet ikke

politikere som gir urealistiske forventninger

Forventning om at offentlige skal løse private utfordringer- fordi de private skaper vekst

Infrastruktur

Mangel på langsiktige felles planer

3. Hinder for bedre samarbeid med næringslivet

Kompetanse

Forenkle saksgang for enkle prosjekter og søknader
 Klar rollefordeling der en eller flere personer har ansvar for dette.
 Uklare prioriteringer fra kommunen

Ingen god langsiktig plan / strategi for næringsarbeidet i kommunen
 vet ikke

"Just in time" situasjoner - kan føre til raske avgjørelser uten forankring og anmodninger
 om "quickfix"

Kompetanse

Felles forståelse - Hva betyr det å være næringsvennlig kommune?

Hva mener du kommunen bør gjøre for å videreutvikle seg som en næringsvennlig kommune? Vær så konkret som mulig

Vi må bli bedre til å reklamere for hva som er mulig og passe på at alle som skal jobbe med dette har blitt informert.

Etablere tydelig målsettinger og forpliktende handlingsplaner for næringslivsvekst.

Systematikk og oversikt over eksisterende næringsliv og effektiv mottaksapparat for nyetableringer og innflyttingsklare bedrifter.

Styrke kapasiteten til kommunen med en person som jobber konkret og målrettet mot næringslivet.

Plassere ansvar for næringsutvikling i organisasjonen og sørge for tilstrekkelig kapasitet i næringsarbeidet.

Bevisstgjøre hele organisasjonen på alle forhold som spiller en rolle for næringsutviklingen.

Etablere fora der alle saker som har betydning for næringsliv og/eller viktige næringsaktører diskuteres på tvers av organisasjonens enheter/fagmiljøer.

Aktiv deltagelse og kommunikasjon om næringsmuligheter og utvikling i kommunen.

Hva mener du kommunen bør gjøre for å videreutvikle seg som en næringsvennlig kommune? Vær så konkret som mulig

Få på plass en dedikert funksjon/ stilling i kommunens administrasjon med dette ansvarsområdet.

Kommunen / politikerne må velge hva man ønsker å satse på. Vi kan ikke satse på alt; hytter , boliger, "smånæring" og plasskrevende næring. Videre må kommunen / politikerne sørge for at eksisterende næring / industri har gode rammevilkår / kan ekspandere. Åpne prosesser, ikke favorisere enkeltbedrifter på bekostning av andre!!

- Være tydeligere på den offentlige parts rolle i etableringer og hva som må på plass for å lykkes med gode etableringer/vidreutviklinger.

- Skape gjensidig forståelse av offentligsektor og privat næring

-

Prioritere satsningsområder.

Tenke bredde på aktørene - kommunen, fylke, bedrifter og firmaer, organisasjoner, lag og foreninger, privatpersoner, frivillige, turisme

Gjøre en forskjell - hva er Hurums (nye?) identitet, særpreg og sterke kort

Gründerprosjekter, ungt entreprenørskap, elevbedrifter - morgen dagens arbeidsplasser

Satse på infrastruktur - land og sjø

Spørreundersøkelse Næringsvennlig kommune

Hurum
8. – 15. desember 2015

POLITIKERE

Omfang

Gjennomført i tiden 8. – 15. desember 2015 med
invitasjon 8. des og 3 påminnelser (10., 11. og 14. des)

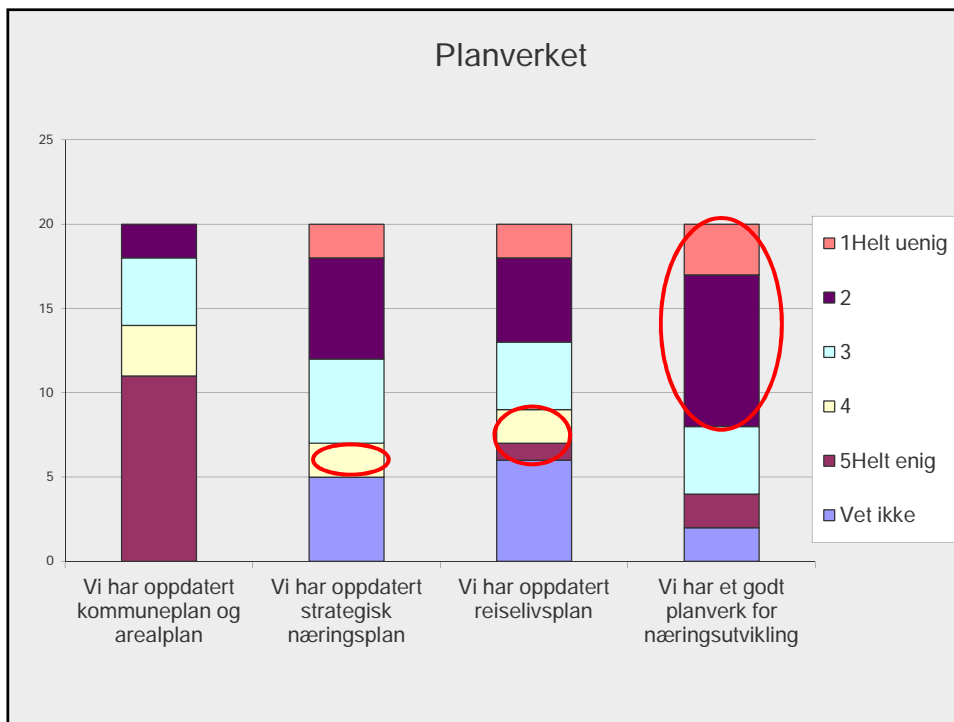
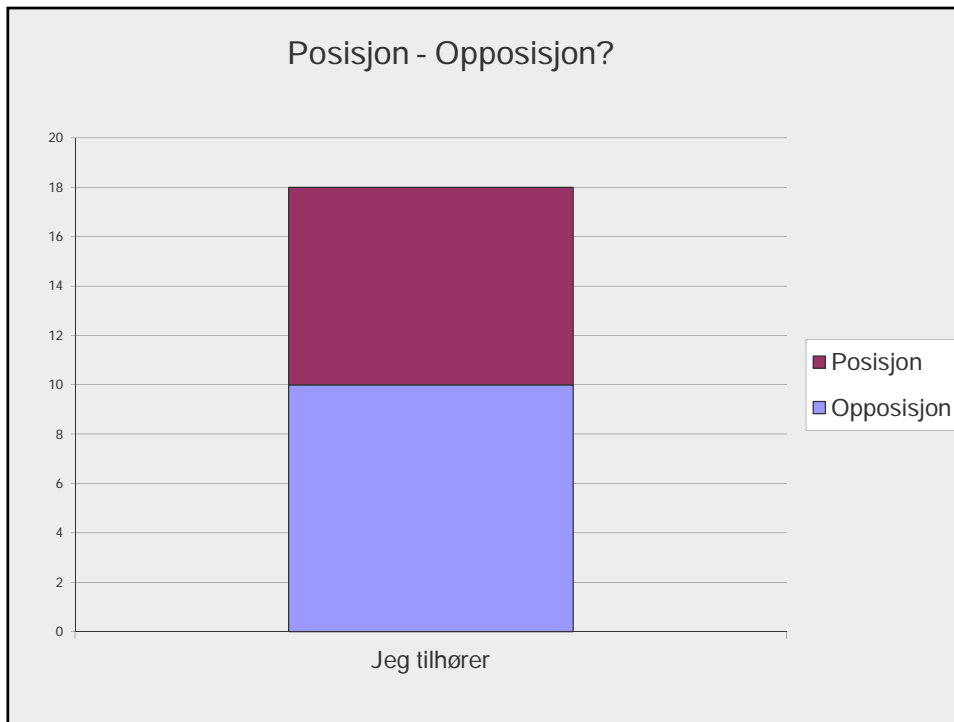
- Politikere: 29 personer
  - Svart 20 personer = 69%

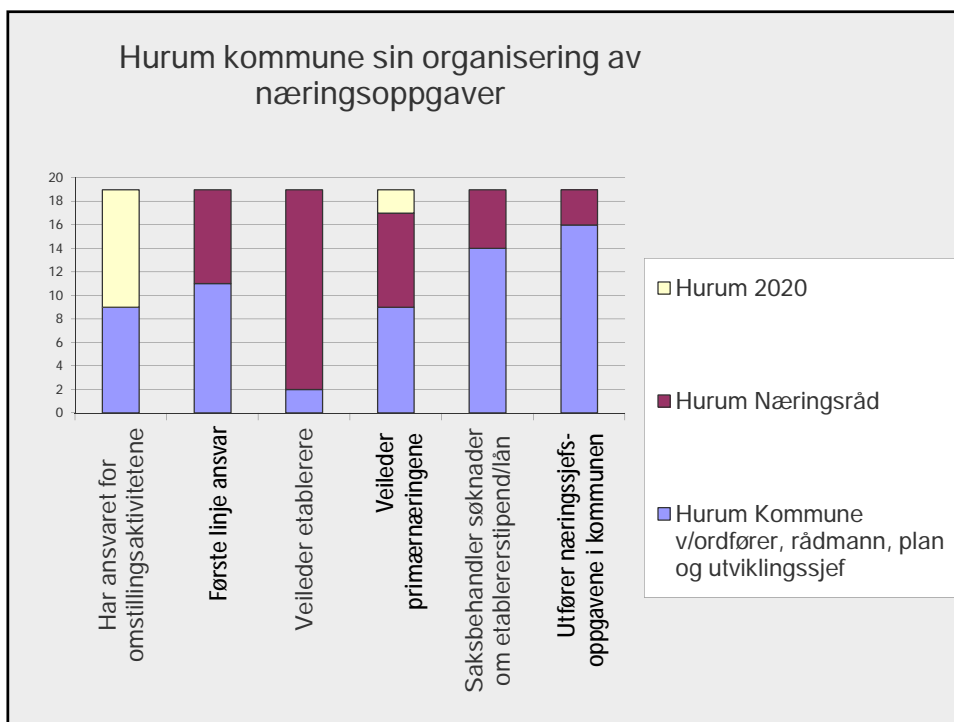
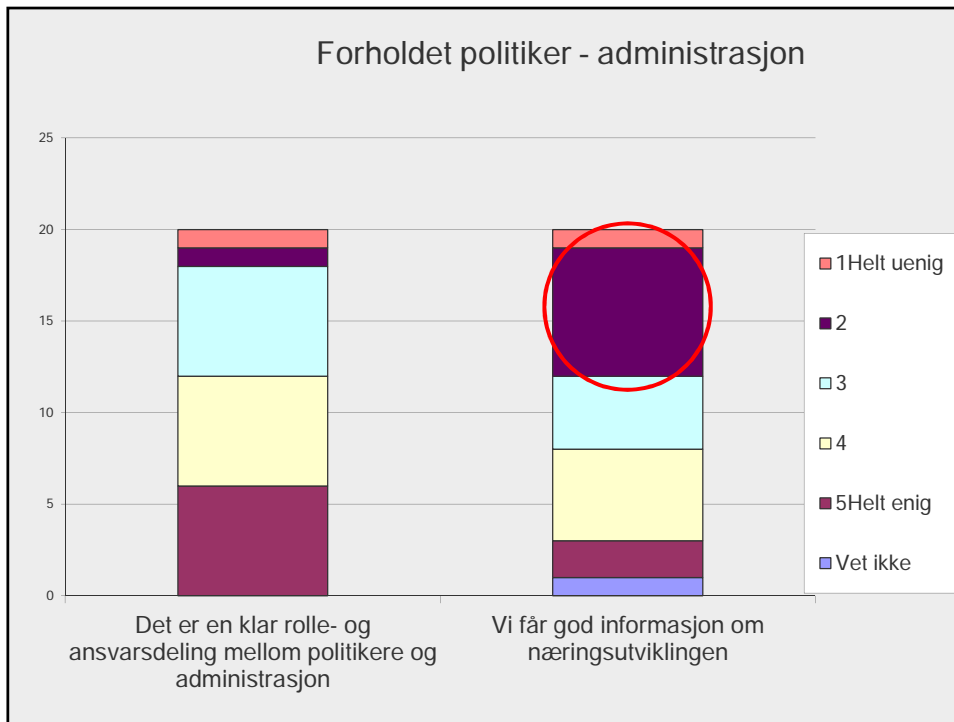
Politikerne mener:

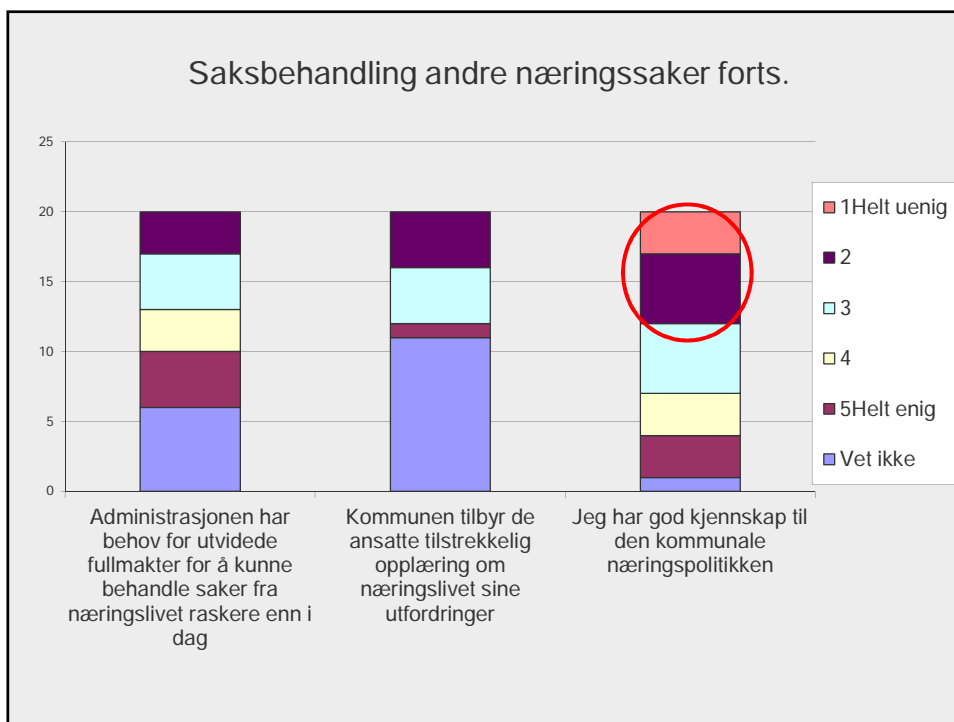
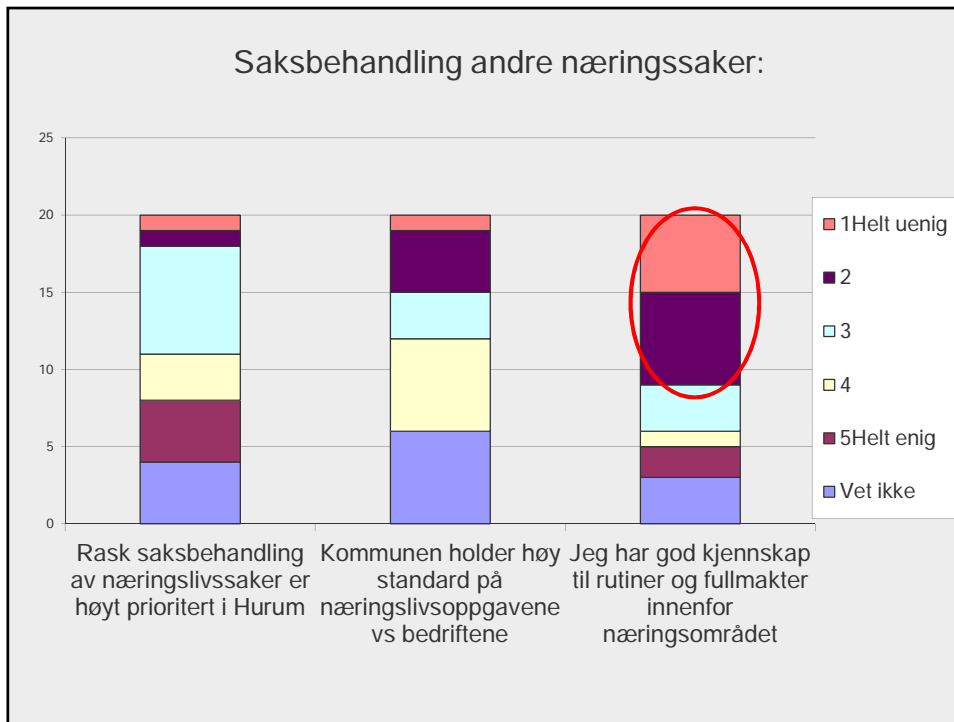
- Planverket må oppdateres
- Ønsker bedre informasjon om næringsutvikling
- Roller/ansvar i de forskjellige organisasjoner må presiseres bedre
- Uklar forståelse av næringsrutiner og kommunal næringspolitikk
- Forsinkelser i gjennomføring og for liten involvering av næringslivet

Politikernes forslag til tiltak

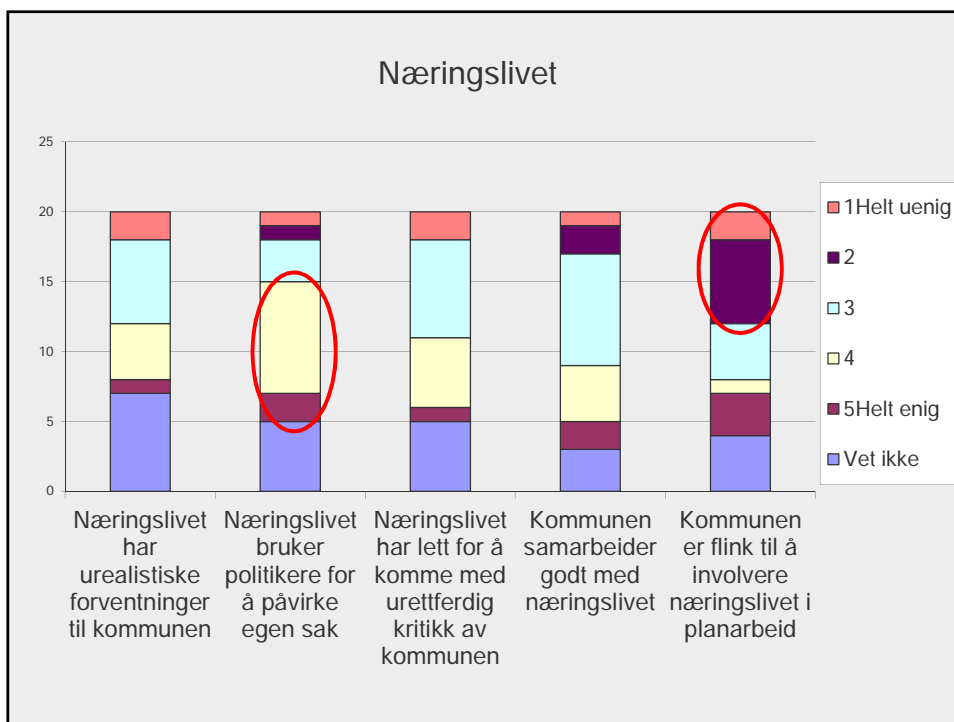
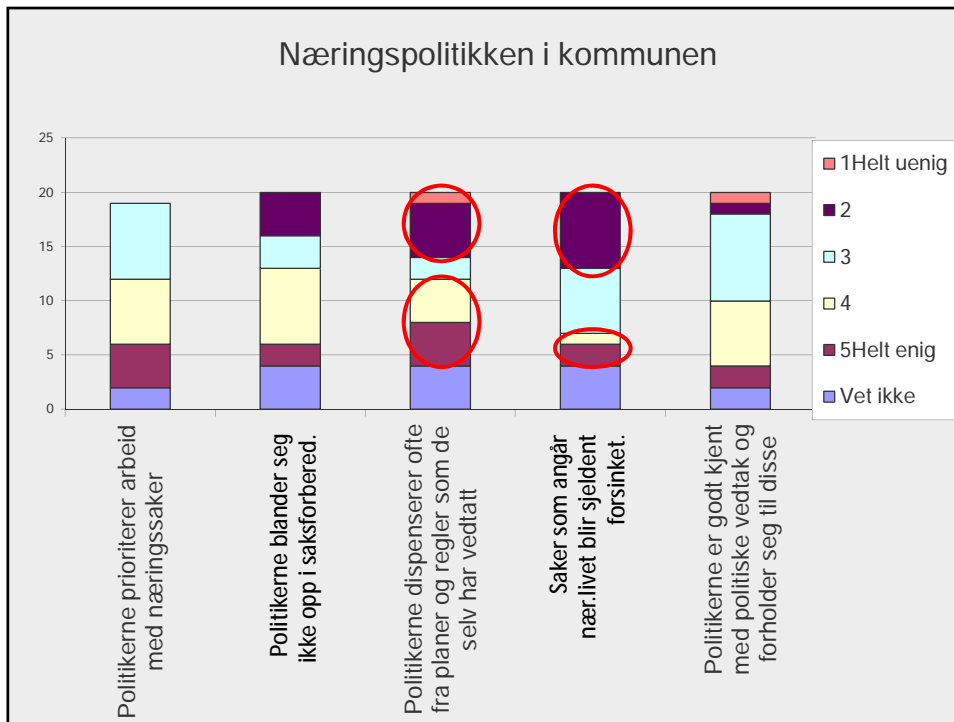
- Felles møtearena for samordning
- Avklare roller og organisering av nærings saker
- Ajour planverk – SNP og reiselivsplan
- Opplæring av ansatte og politikere
- Forbedre web-siden
- Kommunikasjonsplan

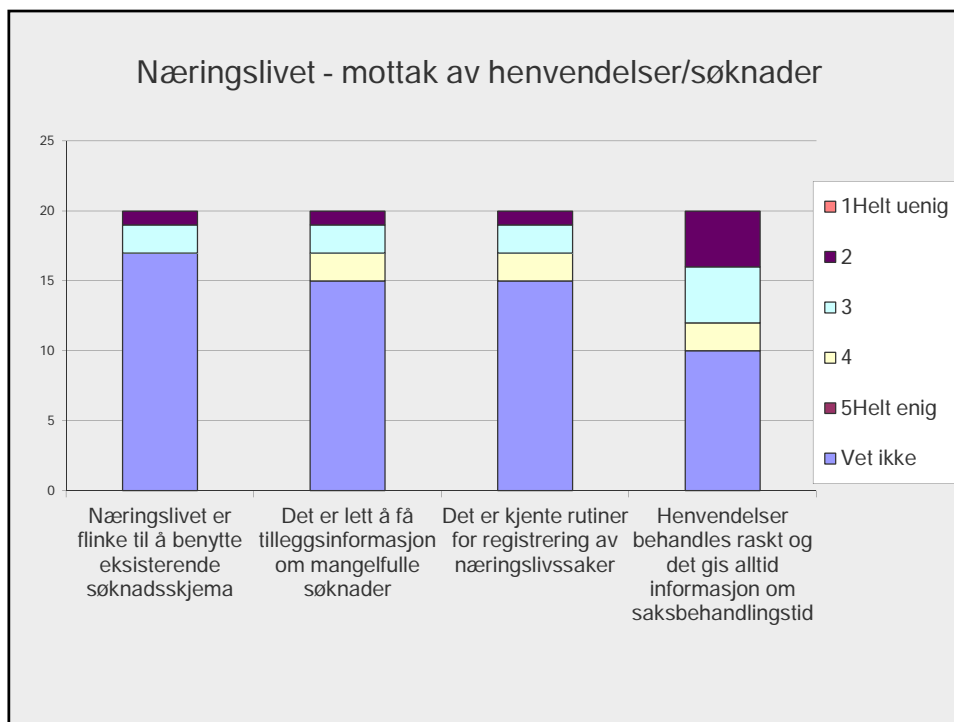

Største hindring

Politikere som ikke respekterer planvedtak

Byråkrati

Kompetanse og entusiasme

kunnskap om roller og oppgavefordeling

Infrastruktur i utviklingsområder

Representanter får mulighet til å avvike fra kommunestyrevedtak, for å kjøre sin egen agenda

For få ressurser tilgjengelig

Jeg vet ikke om det er noen konkrete hindringer. Uenig i premisset.

Det er ikke tydelig nok hvem som har ansvaret for samarbeidet med næringslivet

Ansvar/myndighet

For dårlig kapasitet på Plan og bygg

Offentlig transport

Det blir alltid et spørsmål om bevilgede midler

innfrastruktur

Manglende kompetanse i kommunesektoren

2. største hindring

Utydelige forventninger til næringslivet

Dårlige kommunikasjonskanaler

Kultur for samarbeid

kunnskap om aktuelle planer og strategier på området

Kommunikasjon,

For lite helhetlig tanker om næringsutvikling i Hurum.

Kunnskap om næringslivet

En for tynt besatt planavdeling

Andre ønsker hos ansatte

Dårlig service ved henvendelser

Tilgjengelige ressurser

Lite effektivt og/eller få ansatte i kommunesektoren

3. største hindring

Manglende forum for felles dialog

Få muligheter for uformelle møteplasser

Kapasitet

tydelige mål og middel - både fra næringsliv og politikere

Utadrettet aktivitet

For dårlig sammensatte planer og liten gjennomføringsevne.

For små økonomiske bevilgninger

Når det skal fattes politiske beslutninger, er det ofte noe tynt med informasjon fra aktuell næringsdriver

Lite tilgjengelige saksbehandlere

For lang saksbehandlingstid

Hva mener du KOMMUNEN bør gjøre for å videreutvikle seg som en næringsvennlig kommune? Vær så konkret som mulig

Tydeliggjøre hva Kommunen ønsker av næringslivet, ta ledelsen i utviklingen.

Ha fokus på næringslivet og bli en ja kommune, ikke bare i navnet, men i gavnet. Som helt ny innbygger har jeg for lite kunnskap om angjeldende tema, derfor mange "vet ikke".

Gå gjennom skjemavelde

Automatisere søknadsprosess

Styrk/etablere arene for å møte næring - ny/gammel/mulig

Medarbeidere med entusiasme og motivasjon og kreativitet

Legge bedre tilrette for utvikling. En stab som har tid og kapasitet for å legge til rette.

Vi må være klare og tydelige i hvor og hva slags type næring vi ønsker.

Skaffe fagkunnskap, kontinuerlig arbeid, større bevilgninger og mer kontakt med bedriftene også nyetablerte.

Bygge et godt omdømme knyttet til kommunale tjenester, kunne tilby infrastrukturpakker til etablerere

Man bør definere tydeligere hvilken virksomhetsleder som har ansvar for næringsutvikling.

Samt gjøre dette tydelig nok ovenfor næringslivet. Denne rollen bør være et samlepunkt på tvers av fagfeltene, som kan dirigere sak til rett instans. Slik blir det bare en rolle å kontakte for næringslivet, uavhengig av hvilket fagfelt man skulle berøre.

Gi ansatte ansvar og myndighet, klare retningslinjer og prioriter oppgaver riktig

Hva mener du KOMMUNEN bør gjøre for å videreutvikle seg som en næringsvennlig kommune? Vær så konkret som mulig

Rullere den strategiske næringsplanen så raskt som mulig.

Styrke Plan- og bygg. Møte alle henvendelser med respekt, rask respons og god rådgivning. Legge til rette for privat initiativ - være løsningsorientert. Åpen dag på Plan og bygg, f eks en fast dag i måneden, der du kan få saksbehandlet mindre saker "over bordet".

Skolere de som jobber på Servicetorget slik at de har mer kunnskap om kommunen og derfor kan svare bedre når folk ringer med spørsmål.

Ved utbygging av Sætre sentrum bør kommunen gi gründere og småbedrifter mulighet for å leie lokaler til rimelig pris for å få liv og røre der.

Hjemmesiden til kommunen er kjedelig! Den må blir mer levende - med farger, bilder og filmsnutter.

Hva mener du KOMMUNEN bør gjøre for å videreutvikle seg som en næringsvennlig kommune? Vær så konkret som mulig

Vi må få til bedre offentlig transport, være en JA kommune - ønske næringslivet velkommen!

Utvikle Omstilling2020 som formidler og kontakt mellom næringsliv og kommunen

klarjøre tomter til salg inkludert vei,vann og avløp

Kartlegge kompetansen til kommunen og ta noen grep. Mulige effektiviseringstiltak. Møtepunkter med næringslivet/bedre dialog og forståelse for hverandre.

Spørreundersøkelse Næringsvennlig kommune

Hurum

8. – 15. desember 2015

NÆRINGSLIVET

Omfang

Gjennomført i tiden 8. – 15. desember 2015 med
invitasjon 8. des og 3 påminnelser (10., 11. og 14. des)

- Sendt til   210 personer,
  - Retur   12 stk
  - Avmeldt   7 stk
- Totalt   191 personer
- Svart   67 personer = 35%

Respondenter

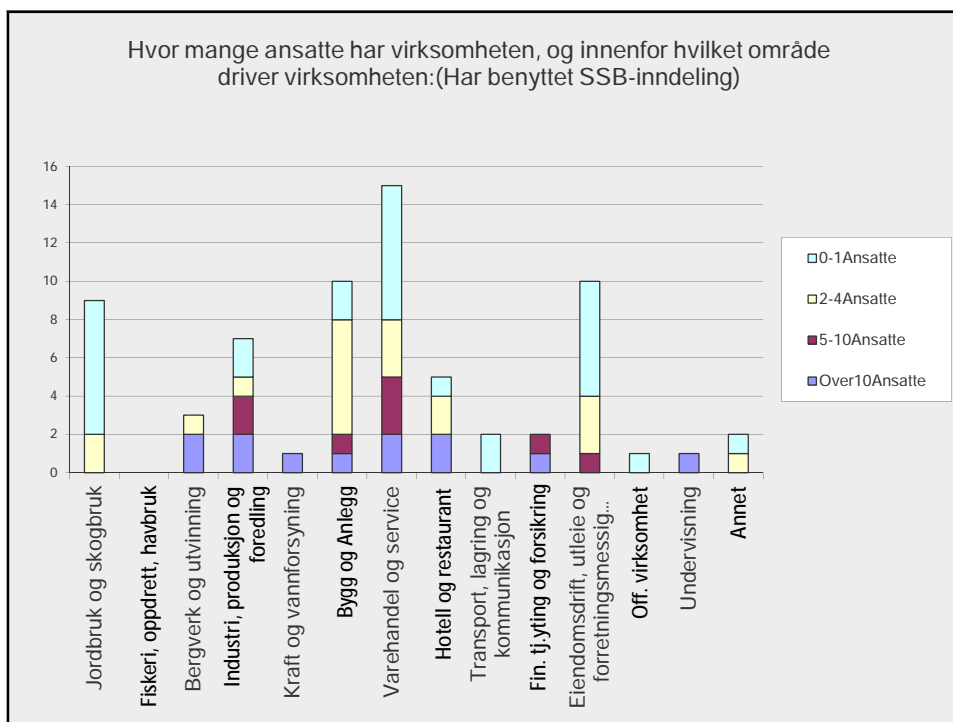
- Alle bransjer unntatt fiskeri/oppdrett
- Både små og mellomstore bedrifter
- tre bransjer med mer enn 10 virksomheter
- Kun tre bransjer med 1 virksomhet

Næring sier

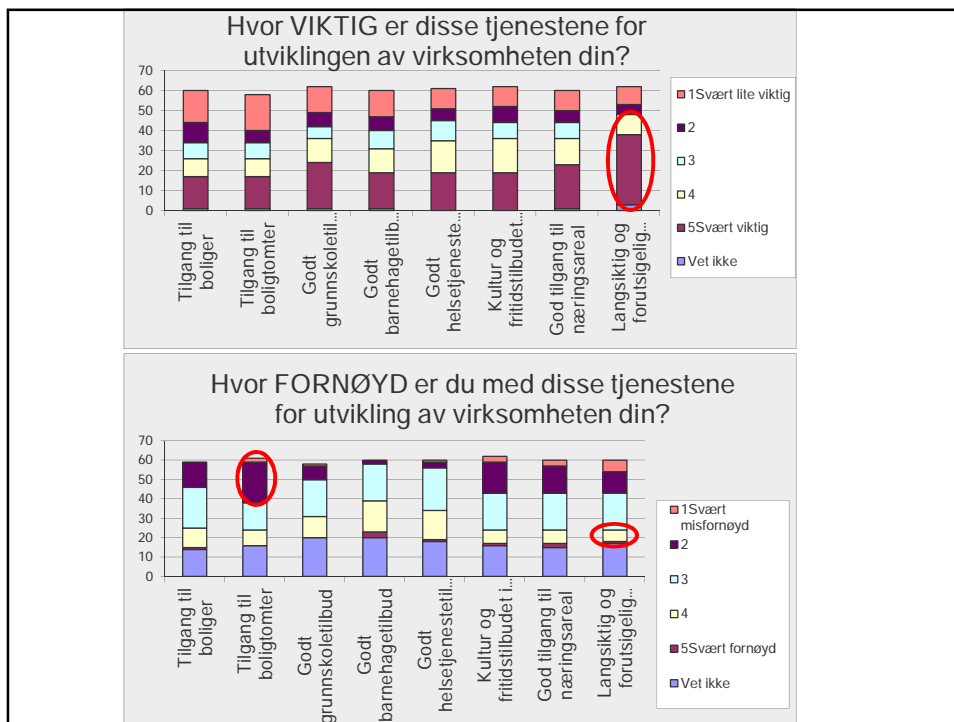
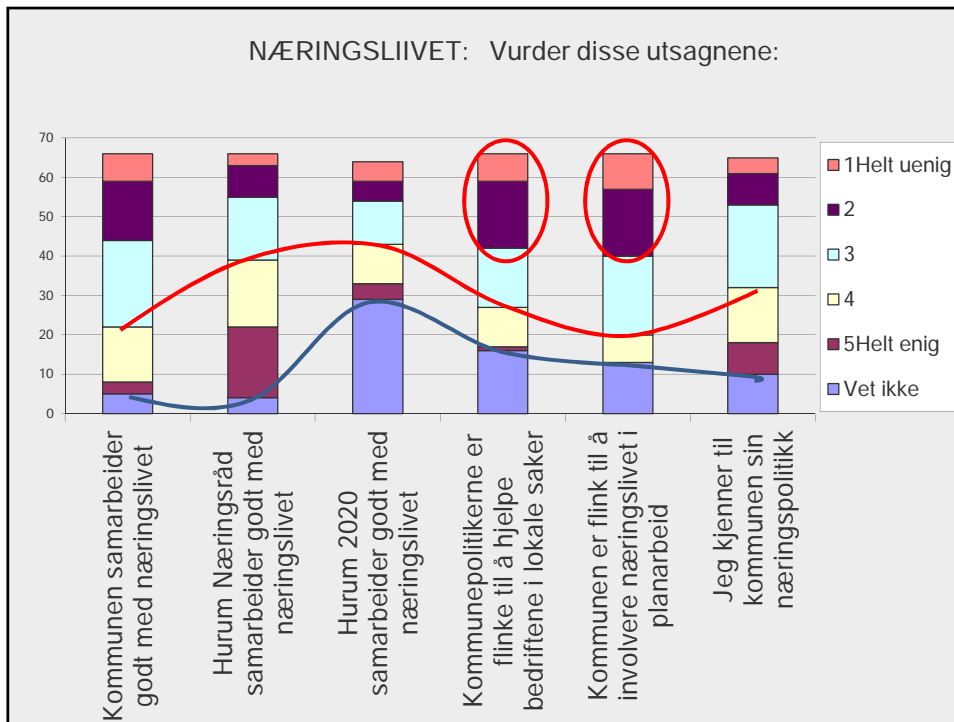
- Næringsrådet arbeider rimelig godt med n-livet
- Hurum2020 lite kjent i næringslivet
- Kommunen involverer ikke næringslivet i næringsutviklingen – politikerne lite flinke
- Langsiktig og forutsigbar arealplanlegging viktig
- Veistandard og bredbånd viktigst for n-livet
- For lite og for dårlige næringsareal i dag
- Bygge-/reguleringssak har for lang saksbehandlingstid
- Web-siden til kommunen og Hurum2020 har stort forbedringspotensiale

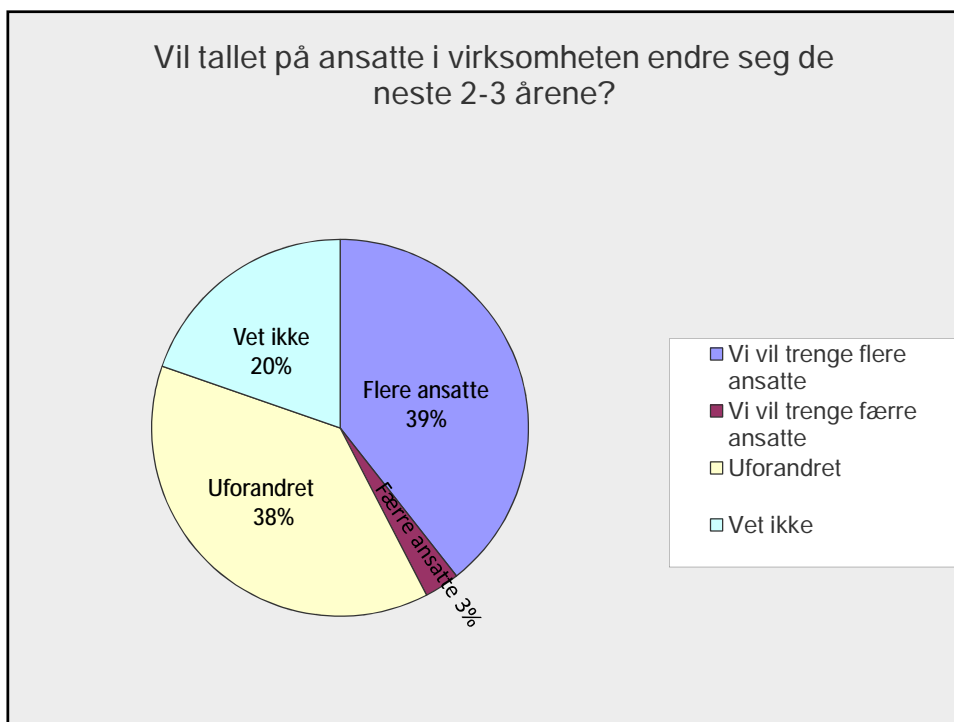
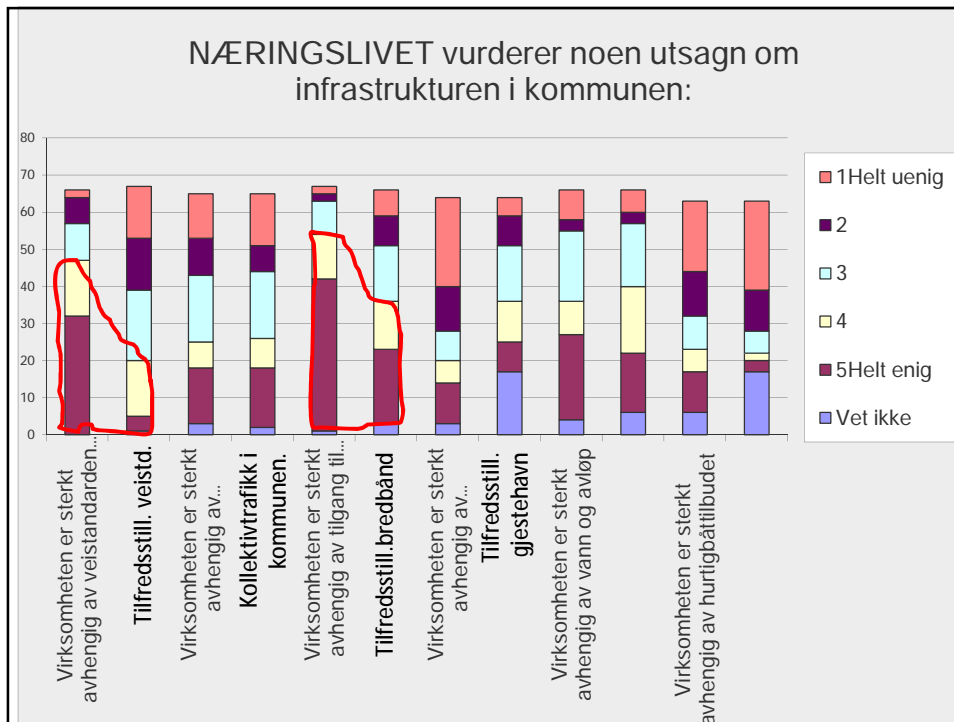
Forslag fra næringslivet

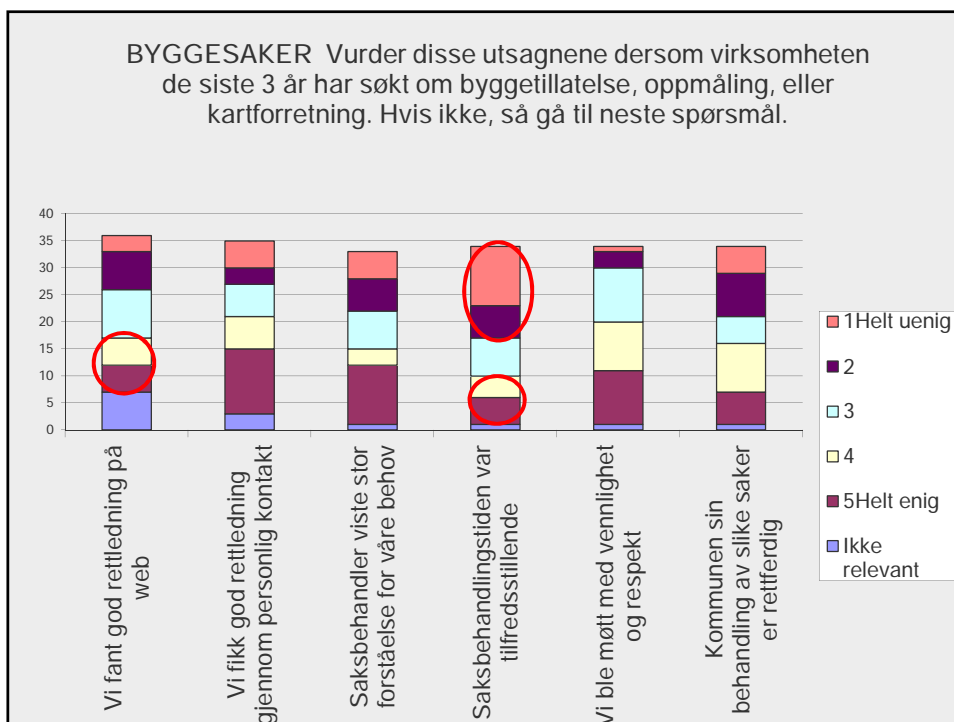
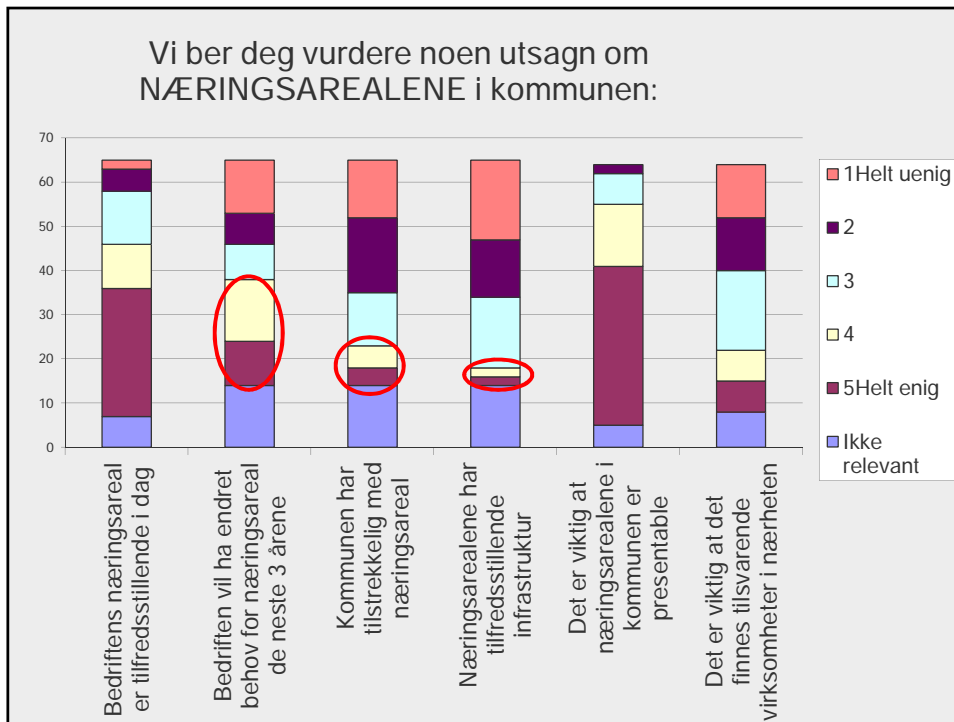
- Mer tilrettelagt næringsareal og flere boligprosjekter – bedre oversikter og fremdrift
- Utnytte strandsonen bedre
- Møte investorer/eksterne næringsaktører proaktivt
- Styrke næringsrådet, mer aktiv markedsføring
- Kommunen delta på alle næringslivsmøter
- Flere digitale og fysiske møteplasser
- Bedre kollektivtilbud
- Få orden på Teknisk avd – saksbehandlingstid
- Veistandard, bedre utløsning over Oslofjorden
- Bedre post og saksbehandlingsrutiner,
- Kjenne systemet så godt at det går an å arbeide effektivt innenfor lover og regler

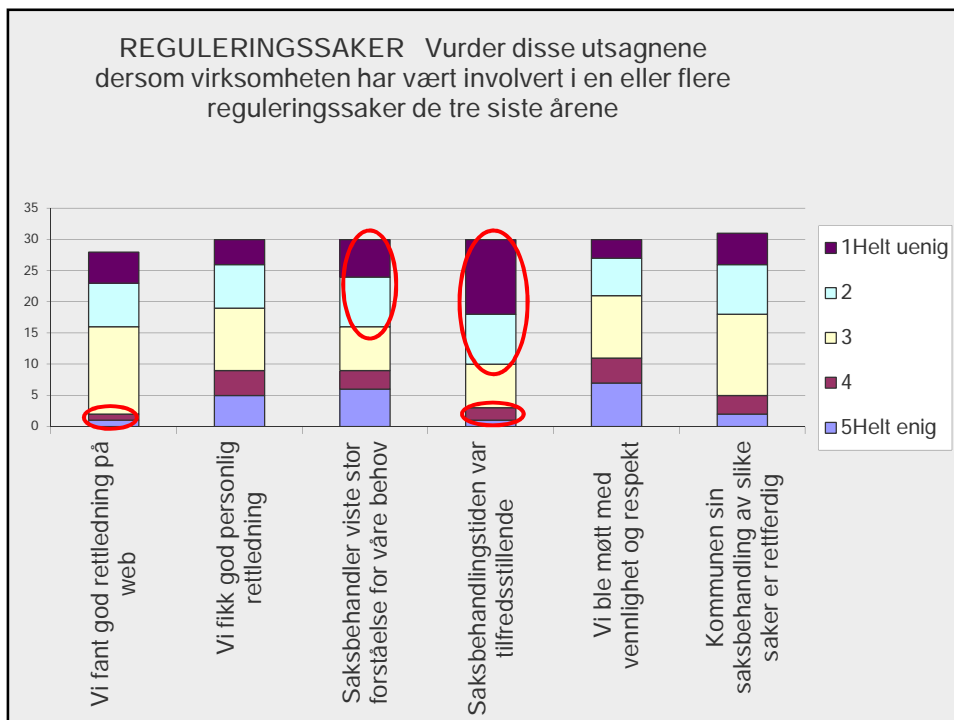
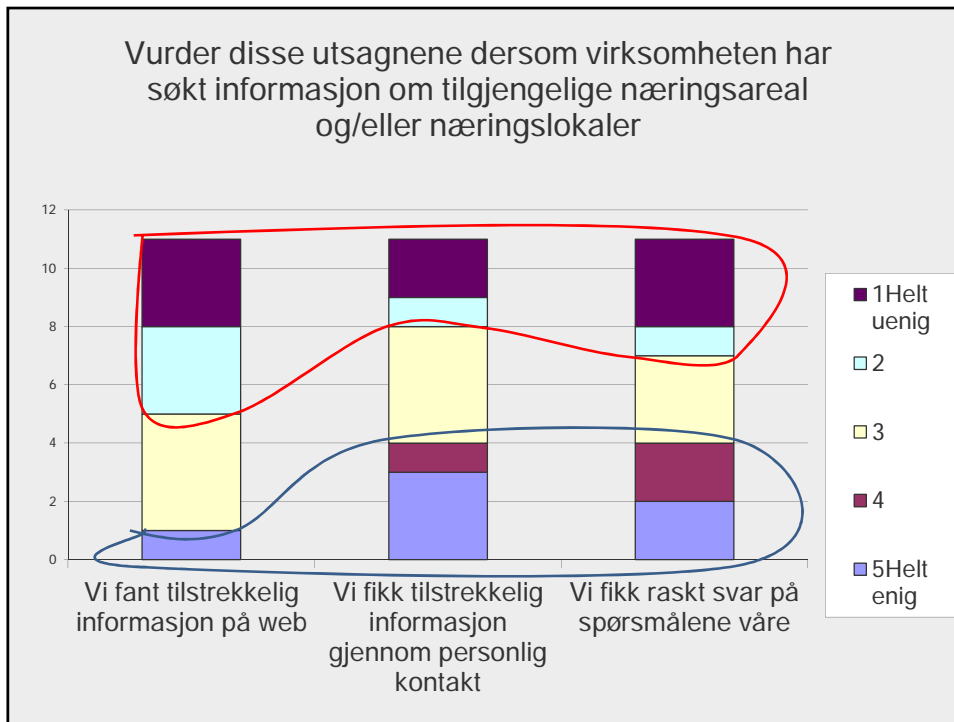

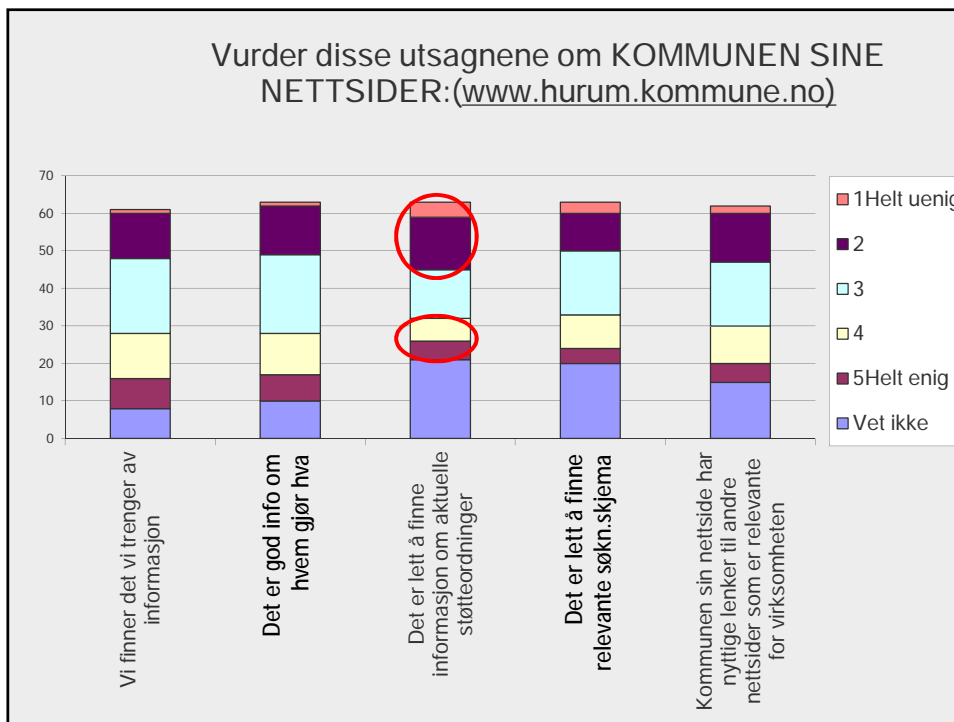
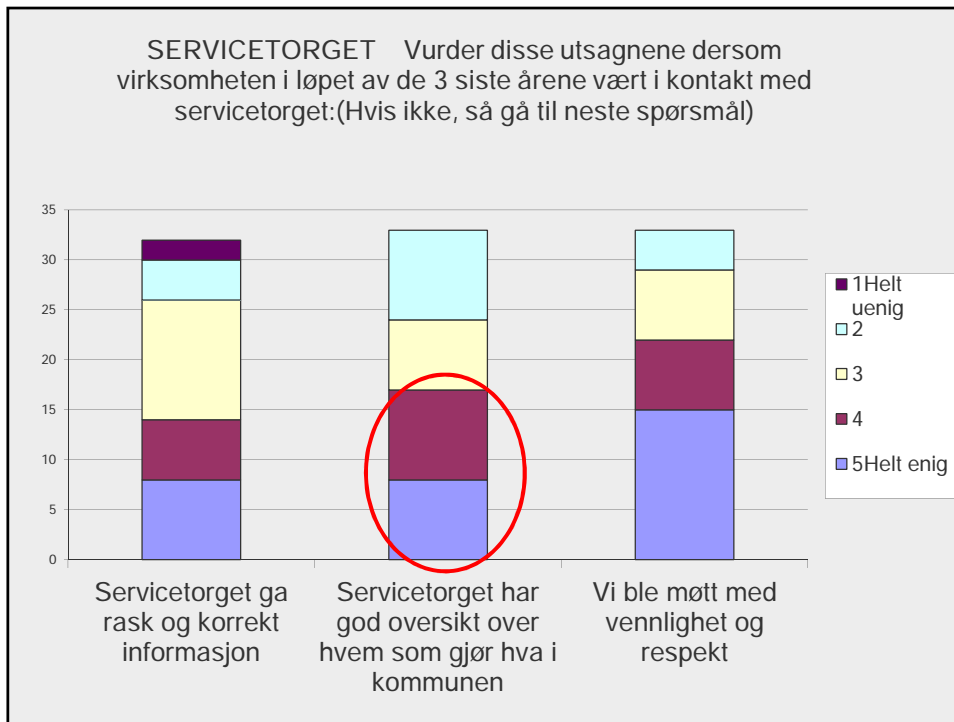

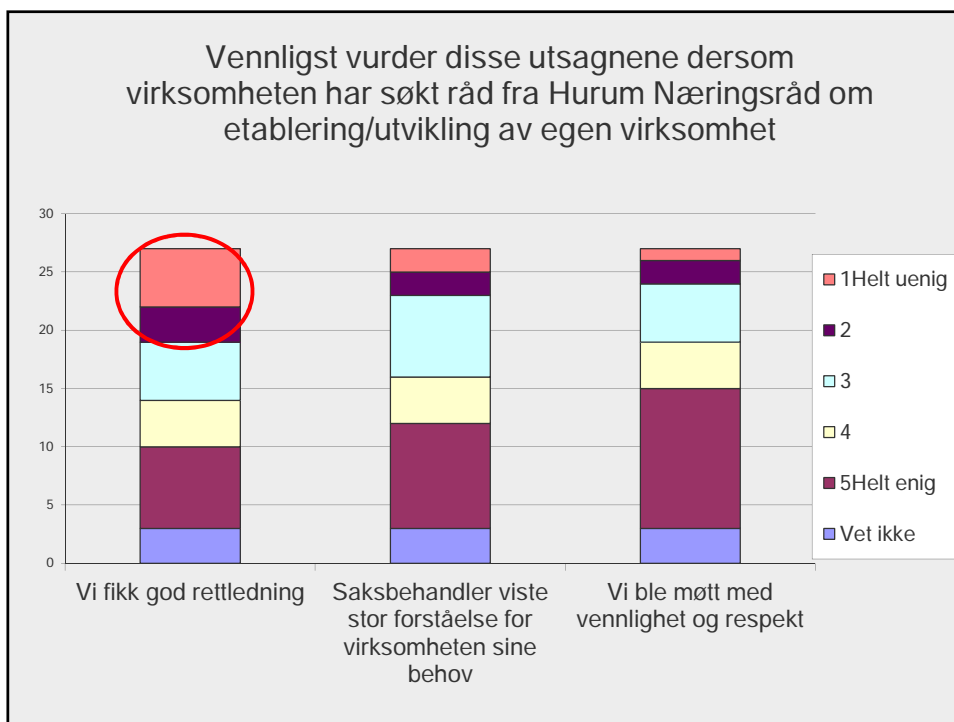
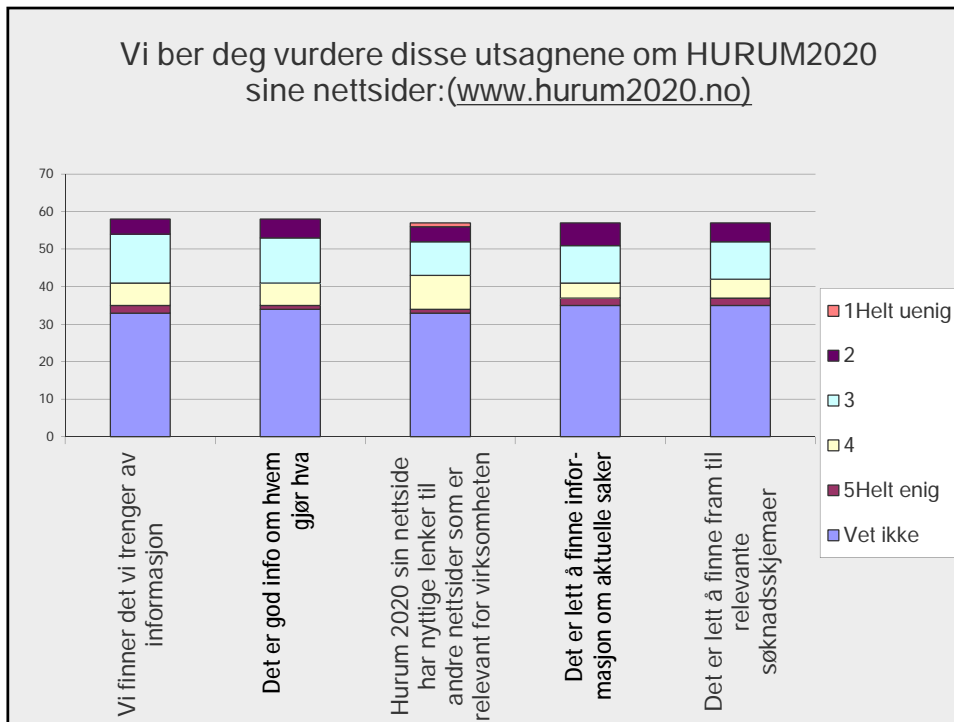

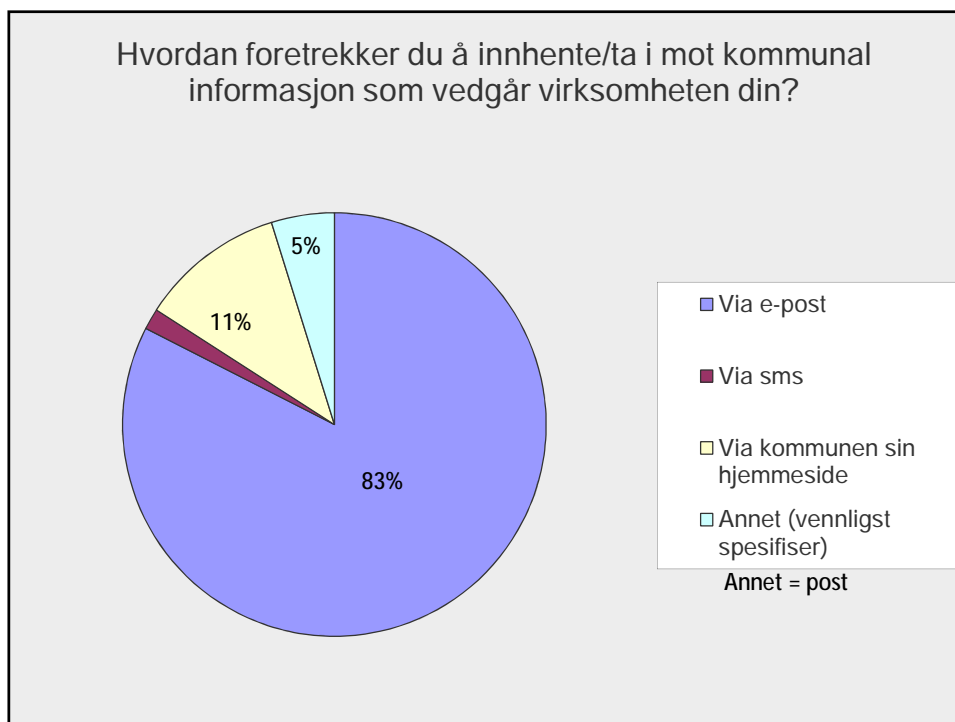
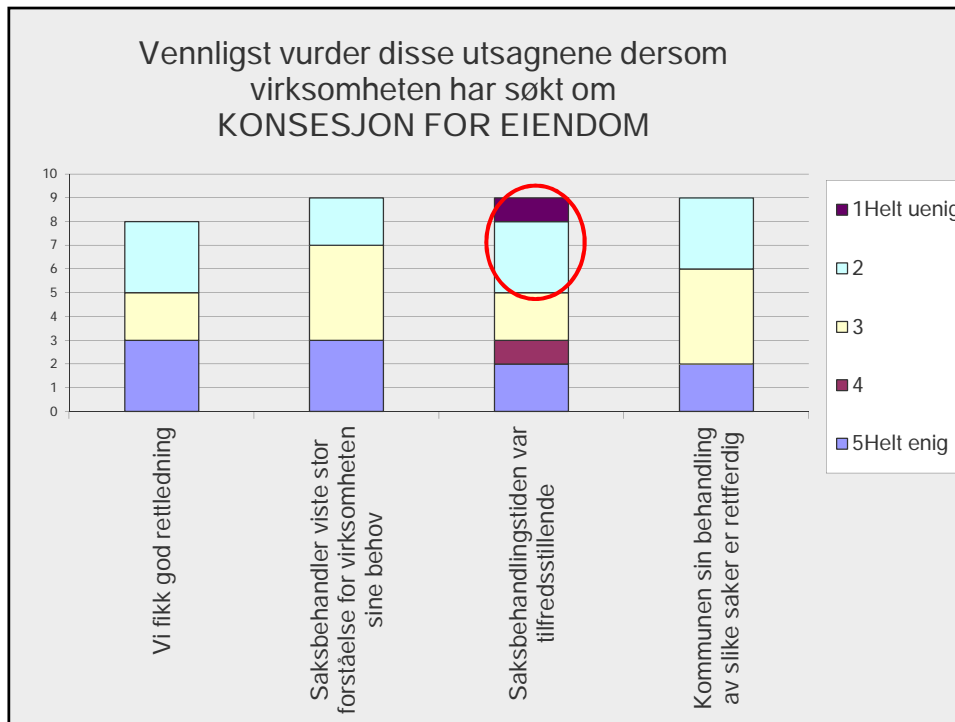

Kan du gi oss andre forslag til hvordan kommunen kan bli mer næringsvennlig:

Legge til rette for langsiktighet og utvikle eksisterende næringsområder
Ikke bare prat, men handlekraft og gjennomføring mangler hos kommunen.

Er intressert i reiseliv men jobber ikke godt nok før økt belegg på overnattingstedene.

Disse går årlig med stort underskudd og trenger tilførsel og hjelp til å fylle på med gjestedøgn som igjen vil gi økt omsetning i handelsstanden samt interesse for å investere i Hurum.

Bedre tilgjengeligheten.

Følg opp alle næringsareal eiere og kople disse med interesserte kjøpere/brukere. Bidra til salg og bruk av disse.

Sett igang med boligprosjekter Da helst i søndre del og få flere innbygger. Innfør boplikt. Se til Røyken og se om det er mulighet til å videreføre et Follestad prosjektet til Hurum.

Rask saksbehandling, gi råd om hva som skal til for å gjennomføre.

Forutsigbarhet og langsiktighet er meget viktig.

Verne om eksisterende arbeidsplasser ved å gi de gode forutsigbarhet og mulighet til å planlegge lant frem i tid.

Fjerne regler som hindrer økt næring, som f.eks. "Forbud mot detaljhandel i Åsveien". Legge til rette infrastruktur for økt næring. F.eks. rundkjøring i nedre del av Åsveien. Gi mer støtte til nystartede små bedrifter.

Kan du gi oss andre forslag til hvordan kommunen kan bli mer næringsvennlig:

Mere human behandling i strandsonen .Respektere eiendomsretten .Saks behandlere og ledere i kommunen må snu om på tenke måten sin, de må tenke hvordan kan vi få,til noe med gjeldene lover .isteden for nå hvordan kan vi trenere og stoppe tiltak med lover og regler.

Ta inn over seg det som skjer og der det skjer vi har nå utgitt Åsveien 1-21 hvor vi har et jevn og god utvikling på tross av næringsråd og kommune.

Oversikt over frivillighet er ønskelig

Oversikt over byggeklare tomter for bolig/næring er ønskelig

Oversikt over overordnede pågående planlagte utbyggingsområder med tidsangivelse er ønskelig

Mulig det har blitt bedre nå, men for et par år siden så var det investorer med konkrete planer som ble møtt på en svært uprofesjonell måte, og dermed flyttet satsing til en annen kommune
Styrke Næringsrådet med mer forover lente personer og mer markedsrettet

Raskere behandlingstid. Mer positiv interesse i teknisk sektors administrasjon.

Flott når kommunen stiller med representant på handelsstandsmøtene

Enklere omregulering. Infrastruktur. Fiber!

Kan du gi oss andre forslag til hvordan kommunen kan bli mer næringsvennlig:

mer åpen og bedre samarbeid internt. de ulike etatene i kommunen må ha en felles forståelse om hvor kommunen vil og skal. dra i samme retning. Tettere samarbeid med Hurum 2020 og resten av adm.

Flere digitale og fysiske møteplasser; seminarer, innovasjonsmøter, osv

Jobbe mer langsiktig for bedre kommunikasjon. Bro over Oslofjorden med tog og ringbane. Ha noen visjoner for fremtiden. Slå sammen og tenke større regioner

Bygge ut næringsarealer med ferdig infrastruktur.

Veistandard til søndre Hurum (Filtvet/Tofte)bør bedres. Enda mer aktivt næringsråd - større fokus mot Nye næringsaktører/firma som kan etablere seg i Hurum.

Vis interesse for virksomhet kanskje man i samarbeid kan legge det mer til rette for virksomheten. Legge planer for fremtiden

Lytt og kommuniser med næringsliv

I tilfeller der svaret er gitt, feks i en dispensasjonssak, og alle parter VET hva resultatet blir, må kommunen se på muligheten for å få fortgang i saksbehandlingen ved å tolke regler til fordel for saksbehandlingstid og ressursutnyttelse blant egne ansatte.

møt folk med RESPEKT

Har ingen forslag her, men jeg har ikke krysset av på spørsmål 1 fordi mitt yrke/min bransje ikke passer inn noe sted. Det er tjenesteyting, men ikke varehandel og ikke eiendomsdrift el.l. Og jeg har ingen ansatte, bare meg selv. Jeg tror ikke dere har brukt alle SSBs kategorier.

Få orden på plan og bygg avd.

Skole og kulturtilbud er for dårlige mtp og tiltrekke seg nye arbeidstakere /innbyggere

Sørge for rask utbygging av Sætre og et bedre kollektivtilbud

Er du misfornøyd med en konkret kommunal leveranse/ forhold/reaksjon ber vi om at du spesifiserer situasjonen her.

Manglende forståelse/interesse for industri og betydningen av klare langsiktige rammebetingelser (arealplaner)

Oppmåling, oppmåling, oppmåling og matrikkell arbeid. Hvorfor er dette en flaskehals?

At boplikten ble opphevet.

Er ikke bestemte nok i forhold til noen ytterst få som klager hele tiden , det er slitsomt å forholde seg til som en viktig aktør for turismen i Holmsbu.

Ingen oppstartsstønning under start av ny bedrift.

Gatebelysning i Åsveien og en ny innkjøring til feltet ikke nede i bakken , men nær rv 23 slik at den også synliggjør kommunen for forbi passerende.

Både og

Behandling av en sak angående et næringsområde..... Spesielt tiden det tok. Veldig misfornøyd med den gang kommunal sjef i teknisk avdeling.

Er du misfornøyd med en konkret kommunal leveranse/
forhold/reaksjon ber vi om at du spesifiserer situasjonen her.

Har vært dårlig oppfølging i forhold til fornying av gata gjennom Tofte.

Kommunen må ta ansvar for utbygging av vei / vann og kloakk ved nye bolifelt. Dette får de tilbake i avgifter. For lett å ovedra ansvaret til private. Da kommer vi ikke videre

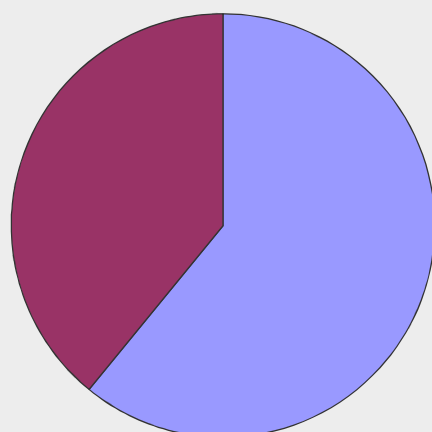
Vi arbeider med ny reguleringsplan for fritidseiendommer. I den forbindelse har kommunen og miljøavdelingen i fylket utført undersøkelser som var unødvendige og har påført prosjektet store ekstra kostnader.

Jeg vet om saksbehandlingstider på MANGE år på en leveranse fra planavdelingen. Dere ber meg være spesifikk .....sensurert.....

BYGGESAK

Ikke båt fra Sætre til Oslo, ikke direkte buss til Drammen.

Jeg er tilfreds med den kommunale kontakt jeg hatt
Dersom NEI, ber vi deg konkretisere hva du er
misfornøyd med her:

■ Ja ■ Nei - vennligst
spesifiser

Misfornøyd med

Boligutvikling synes høyere prioritert enn næringsutvikling og arbeidsplasser

Plan/Bygg kan bli mye bedre.

Jeg innser at kommunen har trang økonomi men sett inn flere folk eller kjøp tjenester innen eiendomsforvaltning. se ovenfor. De som er der sliter nok i det daglige og trenger hjelp. Bruk penger på dette!!

Lar naboen få lillefingeren ved klaging på støy ved våre musikk opplevelser, Holmsbu er en vellykket reiselivsdestinasjon og er et satsnings område for det og det bør naboen bli fortalt.

De tar ikke ansvar for feil de selv gjør

Det virker som om kommune og næringsråd rir egne hester som ikke forholder seg til annet en et par , tre prosjekter og ikke fanger opp helheten. Krig og polarisering mellom de tre, fire tettstedene som finnes i Hurum.

Må vel gå an å konkretisere hvis man er fornøyd også: Har akkurat vært igjennom en prosess vedr etablering av et Enduro/MC treningsanlegg. Dette er en solskinnshistorie av de sjeldne med ekstremt rask saksbehandling og løsningsorienterte representanter fra kommunen. Hurra!

Spesielt tidligere kontakt, NN var jeg misfornøyd med. Nåværende Morten Dyrstad og Celin Justad er jeg fornøyd med. Plan og bygg har forbedret seg stort.

Misfornøyd med

Det samme som over .Avtaler har ikke blitt holdt.

ingen respons

Jeg har stilt spørsmål vedr. vann og avløp samt vei uten at noen var i stand til å gi meg svar eller etablere kontakt med rette instans. Lite imponert.

Kontakten er OK, men handling savner jeg.

Umulig..å få tak i rett person.

Liten tilgjengelighet generelt

Får ikke svar på eposter, spesielt ikke fra XX. Får ikke respons fra Kulturkontoret i viktig sak. Gidder ikke å purre, tar saken i egne hender, og bryter heller loven.

BYGGESAK

Jeg har ikke hatt noen kontakt med kommunen i forbindelse med bedriften min. Har et enkeltpersonforetak som er helt uavhengig av lokalisering bare internett-/e-postforbindelsene er gode.

Generelt meget dårlig erfaring med plan og bygg

Ingen tilbakemelding vedr stedets bredbåndutbygging

Forstudie: Hurum som næringsvennlig kommune

Prosjektets hovedmål er å skape en vesentlig og målbar forbedring av næringslivets fornøydhet med kommunal service gjennom:

- Forbedre servicenivået på det bedriftsrettede omstillings- og næringsarbeidet
- Profesjonalisere kommunens forvaltningsoppgaver overfor næringslivet.
- Bidra til bedre samhandling mellom kommunen og næringslivet.
- Styrke kommunens evne til å arbeide utviklingsrettet, ved å implementere PLP som et felles verktøy for prosjektutvikling.

Forstudien skal avklare fakta omkring næringsmessig samhandling mellom kommunen og næringslivet. Potensialet skal beskrives og forslag til videreføring utformes som en prosjektplan for forprosjekt/forslag til tiltak for umiddelbar iverksettelse. Prosjektorganisering for videreføring av eventuelt forprosjekt med prosjektleder fra kommunen skal foreslås.

Det er gjennomført en web-undersøkelse blant ansatte, politikere og næringsliv. En foreløpig konklusjon er:

- Roller og ansvar er ikke godt nok kjent hverken blant politikere, ansatte eller næringsliv – det er for mange svar med «vet ikke»
- Næringsansvarlig (nærings sjef/koordinator) må utpekes – ingen har ansvaret i dag – mye faller «mellom flere stoler» – når blir en henvendelse definert som «nærings sak»
- Begrepet «nærings sak» er ikke definert godt nok
- Rutinebeskrivelser må klarlegges og rapporteringssystem etableres
- SNP og reiselivsplan må ajourføres
- Det må kommuniseres bedre mellom politikere – administrasjon – næringsliv
- Samhandlingsarena må etableres og aktiveres

Som et ledd i gjennomføring av forstudien foretas dybdeintervju av 8 ansatte, 5 politikere og 10 – 12 næringslivsledere. Du er en av disse.

Intervjuet skjer ved at vi sammen drøfter en del konkrete problemstillinger, jeg skriver ned konklusjonene og sender de til deg på e-post. Du går gjennom og korrigerer/kommenterer/spesifiserer ytterligere og sender tilbake til meg på e-post adressen roald.johansen@ifo.no

Intervjuene vil være konfidensielle.

Rapport fra forstudien vil bli presentert 8. februar 2016.

Navn:	Arb.plass	e-post	Tlf.:
Hva mener du ligg i begrepet «næringsvennlig kommune»»			
Hva mener du er den største hindring for Hurum som mer næringsvennlig kommune?			
Hvorfor?			
Hva ville du gjøre av endringer			
Hva betyr det for næringslivet om endringene blir gjennomført			
Hva betyr det for kommunen?			
Hva legger du i en «næringssak» -			
Hvordan registreres og følges den opp – når blir det sak og ikke «forespørsel»?			
Hva legger du i «vertskapsrollen», og hvem er ansvarlig for den?			
Oppfatning av kommunikasjonsopplegget til Hurum kommune - Komm. ansvarlig - Web-siden - facebook			
Oppfatning av «Servicetorget»			
Oppfatning om overordnet «Plan og bygg»			
Oppfatning om «Utviklingskontoret»			
Oppfatning om «Plankontoret»			
Oppfatning om «Byggesak»			
Oppfatning om «Delingssak»			
Oppfatning av Hurum Næringsråd – hvilke oppgaver har de?			
Oppfatning av Hurum2020 – hvilke oppgaver har de?			
Hva vet du om de kommunale næringsplaner? Hvilke er det?			
Behov for opplæring av - Kommunetilsatte? - Politikere - Næringslivet			
Behov for møteplasser med mellom nær.liv og kommunen			
Ordfører deltar i næringsrådets frokostmøter,			

men er det flere fra administrasjonen som bør delta, hvilke?	
Avsluttende kommentar?	

For ansatte:

Hva slags – og hvor ofte har du kontakt med nær.livet?	
Hvordan bli bedre kjent med Hurum kommune sine næringsplaner	
Behov for intern samarbeidsarena?	
Hvilken effektiviseringsgevinst ser du i bedre organisering, rutiner og systemer?	
Hva kan servicetorget avlaste med?	
Hvordan gi bedre info til næringslivet om muligheter og hvordan søke informasjon?	
Har du eksempler på situasjoner hvor næringslivet ikke har fått sine saker behandlet tilfredsstillende?	

For politikere:

Hva slags – og hvor ofte har du kontakt med nær.livet?	
Hvordan bør politikere involvere seg i næringsaker? Behov for informasjon?	
Arbeidsfordelingen mellom kommuneadm., Hurum Næringsråd og Hurum2020	
Hvem ivaretar «næringsjefsfunksjonene» i Hurum kommune?	
Skal politikere være mer på «hugget», ev. hvordan kan det gjøres?	
Hvordan bedre dialogen med næringslivet?	
Hvordan følge opp arbeidsomfanget til kommuneadm.? Hva er «a fair days work»?	
Kjenner du til konkrete situasjoner hvor næringslivet ikke har fått sine saker behandlet tilfredsstillende?	

For næringslivet

Hva legger du i en «næringssak»	
Vet man hvor man skal få info om hvordan utforme søknader	
Er det mulig med bedre info til administrasjon for at de kan forberede saker	
Blir det gitt tilbakemelding dersom søknader er mangelfulle	
Er det tilfredsstillende bemanning i administrasjonen?	
Konkrete rutiner som bør endres på?	
Hva er «a fair days work»?	
Hva er de viktigste infrastrukturtiltakene Hurum kommune må prioritere? (bredbånd, vvs, vei, annet)	
Konsekvenser dersom de ikke gjennomføres	
Konkrete eksempler på områder som må bedres	
Kjenner du til konkrete situasjoner hvor næringslivet ikke har fått sine saker behandlet tilfredsstillende?	